



Lapunk példányonkénti árusításának teljes bevétele az aradi Kossuth-szoboré.

Tizenhatodik évfolyam. 222-ik szám.

ELŐFIZETÉS

HETLYEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fl.
minden következőnél 16 fl.

Kyütár sora 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József Mherczeg-ut 23. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szombat, szeptember 28.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesztérek: Müller Károly beszéde.
- Harc a mandátumért.
- A szabadelvűpárt értekezlete.
- A fogorvosok naggyűlése.
- Választás előtt.
- Sándor király alkotmányos működése kö-
ben.
- Német katonák fogadtatása Bécsben.
- Szívam.
- Jön a pestis.
- A képviselőválasztás és az iskolák.
- Tárca: Hamis fény. Irta: Szathmáry Zoltán.
- Rögnagy-Csarnok: A karvalyek vére. Irta:
Theuriet André.

Müller Károly beszéde.

Arad, szeptember 27.

Nem támadás az, amit alább közlünk, mert az aradi függetlenségi párt jelöltjét, bár ellenfelek vagyunk a politikában, igaz meggyőződésünkből tiszteljük. Amint hogy minden körülmények között tisztelet illeti meg a nyilvánosság részéről az olyan férfiut, kit a választóközönség egy része arra méltat, hogy polgárerényeinek jutalmául képviselőjének jelöli ki.

Az aradi szabadelvűpárt, s mi, akik e párttal közös elveket vallunk, becsülni szoktuk az ellenpárt meggyőződését is, s bár megmérkőzünk egymással az urna előtt, de egy pillanatig se tévesztjük szem elől, hogy e mérkőzés irányítója a mi izlésünk szerint: a tisztességtudás.

Azért tehát az aradi függetlenségi párt által Salacz Gyula ellen kibocsátott mai kiáltvánnyal szemben minden egyéb személyes, vagy politikai viszont-támadás helyett, közzétesszük Müller Károlynak a függetlenségi párt képviselőjelöltjének beszédét, melyet Salacz Gyula polgármester 25 éves szolgálati jubileuma alkalmából mondott el tavaly a város közgyűlésén.

Tesszük ezt azért, hogy dokumentáljuk vele, mennyire nincs egy véleményen Müller Károly azokkal, kik Salacz Gyula ellen ma az utcára bocsátottak egy pamfletet.

Müller Károly beszéde szószerint így hangzik:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Az ég áldása koszorúzzon meg minden alkotást, a mit egy nagy szív, okos fejjel, fáradságot nem ismerő munkával 25 év alatt létesített.

Ma 25 éve tekintetes törvényhatósági bizottság, hogy egy fényes nap szórta szét városunk felett áldó sugarait, megnyitván egy új tavaszt Aradváros történetében. A fényes nap sugarai bevilágítottak az akkori törvényhatósági bizottság lelkébe és a törvényhatósági bizottság követve a gondviselés irányát adó szavát, Salacz Gyulát választotta meg Arad szabad királyi város polgármesteré-

nek, átadva neki ezzel a kormányzás hatalmát.

E kormányzással költözött Aradváros ügyeinek vezetésébe a szigor, de az igazság és méltányosság védpajzsával, mely szegényt és gazdagot, urat és koldust egyaránt megvédett.

As új tavasz áldásos korszakának alkotásai egymást követve léptek elő, megteremtve a tisztviselői kar részére az elismerést a polgárok részéről, tisztességet munkájuk iránt, városunk részére pedig az alkotások hosszú láncolatát. Városházat, védőtöltést, mely e várost minden árviztől megvédi, iskolákat, melyekkel e város első helyre emelkedett a tanítás terén es országban, az árváknak menháza, melyben elvesztett szülei helyett jó apát találta e város kormányzásában. Meg lett téve minden a kulturának és a szépségnek es felállított a szobor, mely örökkön örökké hirdeti, hogy Aradváros e nemzet golgotája.

Jöjjetek azért ide ti mind e kormányzásnak alkotásai, ünnepejtek velünk és tegyetek tanúságot azzal, hogy alkotásokat és hosszú-hosszu időre felállásokat e kormányzásnak köszönitek.

De jöjjetek ide mind, ti polgártár-

TÁRCA.

Hamis fény.

Irta: Szathmáry Zoltán.

I.

Az égboltozaton haragos felhők kergették egymást, az utcák kihaltak voltak. Amolyan őszi hajnalodás bántóan szürke derengése ömlött el mindeneken.

Az éjszakai mulatóhelyiség tükrablakaira lehuzgálta egymásután a rollókat az álmos hentes.

Egyszerű, munkás ember támaszkodott oda a kávéházi épület hátulso kapujához s várt-várt csendesesen. A fejét a mellére hajtotta s ha tüskés szempillái alól nem villogtak volna elő nagy fényes szemei, azt gondolta volna az ember, hogy valami önmagával tehetetlen, szundikáló részeg ember, aki itt akarja megvárni kijózanodását. Pedig ez az ember élesen figyelt minden kis neszre.

A rendőri őrzarat elhaladt a mulatóhely épülete előtt, a nélkül, hogy észrevette volna a kopottas ruhájú embert. Közvetlen az utcára nyíló ajtó előtt azonban megállottak egy perc-re. Dacára a lezárt rollóknak, elfojtott muzsika szó hallatszott ki a mulatóhely valamelyik eldugott terméből.

Az egyik rendőr megcsóválta a fejét s morgott is valamit a másikhoz, aki a kirakattáblákon jártatta kutató tekintetét s alig észrevehetőleg vont vállat.

A szegény munkás ember ott az utca tulsó oldalán szintén hallotta az elnyomott zene-szót, kétségbeesett mosolygás torzította el arcát s ökölbe szorított kezével, tehetetlen dühében odavágott a kapuajtóhoz.

Az ütés moraja tompán zugott végig a kapufolyosón, a két rendőr pedig kimért léptekkel ment tovább.

Közben megindult az eső apró csöppekben, nyugat felől elhaladó menydörgés halatszott. A szürke, egyszerű ember pedig csak várt. Az óra rég elütötte a három órát is.

Kelet felől foszladozni kezdtek a felhők, az utca népesebb lett s a bérkocsik vézna lovai álmosan tartottak ki a vasuti állomás felé.

Egyszer azután könnyű léptek zaja halatszott a mulatóhely kapuja mellett s mikor az ott ácsorgó férfi meghallotta, hogy valaki rekedt, borizú kacagással közeledik az ajtó felé s már a másik pillanatban meg is fordította a kapukulcsot a zárban, — nyilsebes-séggel futott át az utca másik oldalára, — egy gyümölcsös kofa sátra mellett huzva meg magát.

A kétes hírű éjjeli kávéház kapuja kinyílt s két nő lépett ki rajta, előkelően öltözött urak kíséretében.

Egy tulságosan szálas, vézna férfi tántorgó léptekkel egy festett arcú leányt vezetett a karján.

Ezek jöttek utolsónak. A szőke szépség kissé elhízott, asszonyos természetű volt, nagy buzavirág szemekkel, a melyek nagyon édesen mosolyogtak valamikor, de most álmosan meredtek bele a szürke világba.

A társaság megindult a közeli bérkocsi állomás felé, a férfiak orfeumi kuplékat füttyörészttek nagy igyekezettel, de szörnyen hamisan.

Az egyik kurjantva hívta a közeli bérkocsist.

Csak a vézna férfi maradt hátra a szőke leánnyal.

A tulsó oldalon, a gyümölcsösator mellé rejtőző ember le nem vette villogó szeméit a hátramaradt párról s mint a zsákmányra éhes macska, úgy követte őket nesztelen léptekkel.

A bérkocsik előállottak s a társaságok kettesével, hármával elhelyezkedtek a kocsikban.

Utolsónak maradt a szőke leány, akít kísérelje épen fel akart segíteni a kocsi hágsóra, mikor a munkásember odaszökött mellé s vas-karjával átkulcsolta a férfi karját.

„Jöjjetek ide ti mind, a város összes lakossága; ma a tiszta jellemet karöltve a nagy munkással egyben ünnepelek. Jöjjetek ide ti mind polgártársaim, fonjunk igaz meggyőződésünkből, hála-
lánk és elismerésünk kifejezésül egy babér koszorút, írjuk annak minden egyes leve-
lére rá e város 25 éves történetének egy napját, övessük ezzel körül szeretett és tisztelt polgármesterünket, Salacz Gyulát és én e törvényhatósági bizottság és e város összesége nevében reá írom: hogy e kormányzás alatt, igazság és méltányosság alatt, lett nagygyá, széppé, élt és virult Arad.

Hálát adok azért a múltért a gondviselésnek, elismeréssel vagyok a jelen iránt, és bizalmam van a jövőben, mert biztosítva látom e kormányzást, itt van, itt él közöttünk, ma is fiatal erejében, teljes munkabírásában, e kormányzás feje, szeretve tisztelt polgármesterünk, Salacz Gyula.

Megköszönöm azért, mi fiatalabb nevében e törvényhatóság azon öregebb tagjainak bölcsességét, hogy 25 évvel ezelőtt követték a gondviselés irányt adó szavát és megállapították e kormányzást, melyet immár 25 év múlva együttesen ünnepelek. Hála-
lánk kifejezése legyen az, hogy a jövőben egyesült erővel, együttesen tartjuk fenn azon kormányzást, melynek áldás-dus működése 25 év alatt nagygyá tette Aradot.

De hogy együttes erőnk eredmény-dus legyen, a gondviselés áldó kezét kérem segítségül városunknak ez új korszakban fejlődéséhez. Kérőszavam szálljon fel azért a mindenség urához, áldást osztó kezét tartsa továbbra is városunk felett, segítsen meg bennünket

annak nagygyá, emelésében és tartsa meg az új korszakban is hosszú, hosszú éveken át városunk kormányzásának élén szeretve tisztelt polgármesterünket, Salacz Gyulát.

Kérem a tekintetes törvényhatósági bizottságot, miszerint Salacz Gyula 25 éves polgármesteri működése felett elismerésének jegyzőkönyvileg kifejezést adni méltóztatassék.

E beszédhez nem kívánunk hozzáfűzni semmit.

Müller Károly, az aradi függetlenségi párt akkori vezére, most képviselőjelöltje rajzolta meg benne Salacz Gyula fotográfiáját s amilyen egyenes, őszinte embernek ismerjük Müller Károlyt, olyan szívesen konstatáljuk, hogy a fotografia hű.

Most a képviselőválasztás előtt néhány nappal közszemlére tesszük ez arcképet, mert megérdemli, akiről csinálták, és az is érdemes rá, aki csinálta: Müller Károly, az aradi függetlenségi párt képviselője-
löltje.

TÁVIRATOK.

Kitchener lemondása.

London, szeptember 27. A Daily News tudomást vesz arról a tegnapi este katonai körökben elterjedt hírről, hogy Kitchener a közte és Brodrick hadügyminiszter között támadt nézeteltérések miatt lemondott a dél-afrikai hadak főparancsnokságáról. A kormány állítólag azt kívánta, hogy Kitchener vonjon vissza egy intézkedést, a mit ő tett, de Kitchener megtagadta ennek a teljesítését. A kormány állítólag egy igen magas állású személyiséget kért fel köztenjáróul.

Vasuti katasztrófa.

London, szeptember 27. A Standardnak egy durbani távirata megerősíti az e hó 23-án Staaf-tertónál történt vasuti szerencsétlenségről szóló jelentést. A szerencsétlenséget egy sín elgörbülése okozta. A vonat gárda-dragonosokat szállított, a kik közül hat meghalt és 36 megsebesült.

Hazakerült Vörös Ilka a pincszobába. Oda, ahonnan kirepült a világba három évvel ezelőtt.

Az apja egész uton nem szólt hozzá, egyetlen hang szemrehányást sem tett, csak vonszolta magával, erősen szorítva munkától kerges, dologtól erős kezével, a gyöngye karokat.

Ilka meg úgy érezte, mintha valami nagy teher nehezedett volna agyára. Voltaképen nem is gondolkodott már, csak mint álomjáró követte apját.

Hazakerült a leány a pincelakásba, a hol először látta meg a napvilágot, a mely alig tudja magát keresztülvinni a házmesteri szoba fákoszinű ablakfüggönyein. Oda került a rozoga butorok közé. A leány mámoros fővel lépett be a szobába, — egyetlen érzéke sem működött tisztán.

A karja tele volt kék foltokkal, darabos természetű apja szorításai nyomán, de fel se szisszent e durvaságra. Még akkor sem mutatta ellentállását, mikor a szentes üveges ajtó nyikorogva csapódott be háta megett.

Nem ellenkezett akkor sem, mikor kijelentették előtte, hogy ezután újra itt fog élni. A színésznői pályának vége, ugyanis eddig is csak ragyogó cágér volt az, semmi egyéb. Az állítólagos sikerének vége. Ugy is tudja az egész utca, hogy a legutolsó volt azon a pályán, a hol mindenki elsőnek gondolja magát. Csak dudvája volt a szép virágos kertnek. A hangja olyan, mint a gyöngygyuké, csak a sze e szépségeért, illatos hajáért biztatták. A fizetéséből a büntetés pénzek se kerültek ki, nemhogy selyemruhára, pillangós kalapra is elég lett volna.

Választás előtt.

(A szabadelvűpárt társasvacsoráján.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, szeptember 27.

Küszöbön már a választás. A pártok mind jobban tömörülnek, mind sűrűbben összejönnek nemcsak a zöld, hanem a fehér asztalnál is, hogy a teendőket megbeszéljék, egyuttal lelkesedést öntsenek azokba, kik a kibontott zászló körül csoportosulnak.

A Millennium-vendéglő nagytermében ma este társas vacsorára gyűltek össze a választópolgárok, kiknek körében megjelent a szabadelvűpárt jelöltje, Salacz Gyula is. Az estélyt mindvégig lelkes, emelkedett hangulat uralta.

Kevéssel 8 óra előtt érkezett a zsufolásig megtelt helyiségbe Salacz polgármester, kit hosszantartó éljenzéssel és tapsal fogadtak, a cigány pedig a Rákóczy-indulót zendítette rá.

(A jelölt üdvözlése.)

Robitsek Ágoston dr. a szabadelvűpárt al-
elnöke emelt először poharat az inkább baráti, mint hivatalos jellegű lakománál, hangoztatva, hogy ha magyar emberek összejönnek, meg nem állhatják, hogy né toasztírozzanak. Ennek kéri tulajdonítani, hogy ő most beszél. Örömeinek ad kifejezést a felett, hogy Salacz Gyula mint képviselőjelölt a társaságban megjelent, a kit mint a szabadelvű kormány egyik harcosát akar a párt felküldeni a parlamentbe. Nem akarja ezuttal felsorolni az ő érdemeit, hiszen nyílt könyv az ő harminc éves munkássága, melyet Aradváros érdekében legjobb akarata és tudása szerint tett, csak azt említi fel, hogy a valódi szabadelvűséget, az igazi, tiszta demokráciát mindig szem előtt tartotta. (Felkiáltások: Ugy van!), városunk fejlődésében az ipart, kereskedelmet és földművelést előtérbe juttatta. Aki visszaemlékezik a régi Aradra, el kell ismernie, hogy a mostani Arad rendkívül sokat haladt, a miben az oroszánrészt Salacz Gyulát illeti meg. Igaz, hogy a városnak terhe is van, de pénz nélkül csak az Isten tudta megteremteni a világot. Poharát Salacz Gyulára emeli abban a biztos tudatban, hogy azt a zászlót, melyre az ő nevért irta fel a párt, diadalra fogja juttatni. (Hosszas éljenzés.)

— Eressze el ezt a leányt, — rikoltott s másik karját fenyegetőleg emelte fel.

A szikár férfifalak egész nagyságban ki-
egyenesedett a támadásra s védőleg hajlott a leányra, a bérkocsis az ostorhoz kapott.

A leány halotthalvány arca még fehérebb lett, mintha eltűnt volna belőle a legkisebbke vér is, mikor észrevette, hogy védelmezője hirtelen rá akar rohanni támadójára.

— Ne, ne — sikoltott, eltakarva szemeit karjával.

Az előkelő férfi eleresztette a leány hab-
fehér kezét, és csodálkozva nézett hol a fér-
fire, hol a nőre.

Alig hallatszott, mikor a leány zokogva
mondotta:

— Apám!

A kocsis kérdőleg tekintett vendégére, —
aki felugrott a kocszi hágsójára. A leány térd-
re rogyott apja előtt, míg kísérelte bosszan-
kodva vont vállat s becsapta maga után a ko-
csiaajtót.

A kocsit elrohogott.

Kelet felől egész világos lett. Az utcán
kapás emberek mentek, a pálinkás a szony is
elhelyezkedett sátorában, s töltögette a hosszú-
nyaku üvegeket.

II.

Vörös Ilkát hazavitte az apja.

Ekkor bársony mantille volt rajta, sohogo
selyemből a ruhája, csupa virág a pillangós ka-
lapja. Kellemes parfümillat áradt szét a leány-
ról. Csak az arca volt olyan fehérsárgás, mint a
hervadásnak indult rózsza.

— Ez a kalap ez — rikoltott a férfi,
lekapván durván a leány fejéről. Azután ráta-
posott.

— Nem kellesz többet — soha — soha
kiáltott.

Vörös Ilka otthon maradt s úgy tetszett
neki, hogy jobban is érzi magát. Az anyja elő-
szedte a régi, szinehagyott, karton ruhákat, ki-
mosatta, kivasaltatta a leánnyal. A leány jó
kedvvel végezte a munkát. Azután egész nap
locsolgatta a virágait, a melyek ismerősként
bólingattak felé, megetette a madarat, a mit a
hátsó lakó, egy természetes kovácslegény hozott
neki valamikor.

— Ez a legény volt az egyedüli férfi, aki
most is szóba állott vele.

Ilka arca újra egészséges, piros lett, a
lelke megújodott, megszokta a korán kelést,
korán fekvést.

A múlt pedig mintha feledve lett volna
egészen. Arról nem beszélt senki.

A régi drága ruhákat elzárta az anja, még
a keskeny talpu fényes cipőcskét is.

Még a templomba sem engedte felvenni,
ahova eljárt a leány minden vasárnap.

Ilyenkor a kovácslegény elkísérte s hozott
rendesen szekfűrőzsát, mályvavirágot.

A leány jót nevetett a durva tréfákon s
úgy érezte magát, mint aki jóllakott a fehér
kennyerrel s megkívánja a rozs-cipőt.

Hanem egyszer baj történt s veszedelem
fenyegette az utca pincelakóit. Nagy zápor ke-
rekedett, zuhogott egész fél délután. Kellemet-
len bűz támadt a kis pincelakásban, ahol meg-
szorult a levegő. A kis utcán megdugult a csa-

(Agrár, vagy merkantil?)

Salacz Gyula válaszolt most a pohárköszöntőre, szívélyes szavakban mondva köszönetet azért, hogy az ő barátai, jó ismerősei, kikkel együtt lehetni reá mindig kellemes, ily szép számban gyülekeztek össze a mai estén. A mai összejövétel azért is kellemes reá, mert alkalma nyílik arra, hogy minap elmondott programbeszédének egyes félreértett, illetve félremagyarázott passzusaira visszatérjen (Felkiáltások: Halljuk!)

Érintette programjában az agrárizmust s a merkantilizmust, mint olyan jelszavakat, melyek az ideai választás előkészületeit feltűnően dominálják. Kijelentette egész nyíltan, hogy ő ezt a mozgalmat nem pártolja, nem különösen azt az irányt, mely az agrárizmust a merkantilizmus hátrányára előnyökben óhajtja részíteni. (Tetszés.) Mindezt határozottan kijelentette, sőt egy lépéssel tovább ment, mert nyíltan hangoztatta azt is, hogy az ily irányú és egyoldalú mozgalom igen veszélyes s főleg pénzügyi tekintetéből hazánkra csak hátrányokat hozhat. Dacára e nyilatkozatainak, még is voltak olyanok, a kik nem tudtak tisztába jönni azzal, vajjon az agrár, vagy a merkantil irányzatnak a híve-e. Ismétli még egyszer, hogy véleménye és meggyőződése szerint az államnak kötelessége mindkettőt támogatni, mert úgy az ipar és kereskedelem, mint a földmivelés felkarolása egyaránt szükséges arra, hogy hazánk közgazdasága fellendüljön. Földmivelő állam vagyunk, éppen ezért egész erőnkkel támogatnunk kell a földmivelést, de az ipart és kereskedelmet még határozottabban. (Felkiáltások: Ugy van!) Ha az ipar és kereskedelem nem virágozik, bekövetkezik az az eset, hogy szépen fejlődő közgazdasági állam leszünk, lesz kenyerünk és tejünk, de nem lesz pénzünk. Így pedig hazánk nem emelkedhetik soha a kor színvonalára. (Zajos helyeslés.) Kijelenti tehát még egyszer és újból, hogy *határozottan a merkantil-törekvések mellett van s azt támogatni kötelességének tartja nemcsak itt, hanem ha esetleg a parlamentbe felkerül, ott is, hogy az iparra és kereskedelemre vonatkozó érdekek kellő méltánylásban részesüljenek.* (Általános tetszés.)

terna, a víz elöntötte elébb a járdát, azután a pinceablakokat. Beesurgott, le a fehérre meszelt falon.

A leány magára maradt, az apja anyja esakányt, ásót vittek a csatornához; amelyen segíteni kellett. A mocskos őszi idő gonosz gondolatokat hozott Ilikának, aki megborzongott. Nagyon egyedül érezte magát s unatkozott.

Unalmában a multra gondolt. A szekrény be volt zárva, de a leány a zárt ajtókon keresztül is látott. Láta a suhogó selyem ruhát, a virágos kalapbóbítákat. Szinte érezte testén a selyemszövet ölelését.

Véletlenül a kezébe került a kis formás cipőcske. Ellenállhatatlan erő vonzolta arra, hogy felbróbálja a lábára.

Összerázkódott.

II.

És estére eltűnt Vörös Ilka a pinceablakból.

Ugy ment el színehagyott katon ruháskájában, nem vitt magával mást, csak a kis keskeny talpu cipőcskét.

Azokat, a melyeknek sarkát félig elkoptatta már a szinpad deszkája.

Es futott a fény után, a mely hazug és álnok, mint a lidércfény, mint a szivárvány színes szalagjai... de fény, nem szürke borongása a pinceszobának, illanó, tűnő, de amíg él. Káprázatos, éltető...

A tisztviselők mozgalma a második pont, melyet az ő programbeszédében félremagyaráztak. Kijelenti itt is, hogy ezt a mozgalmat helyesnek, igazságosnak tartja, s mindent el fog követni, hogy a tisztviselőknek a fizetésrendezés iránti törekvése kellő méltánylással találkozzék. (Helyeslés.)

(A háromodor.)

Mindezek után ajánlja magát újból barátainak szíves jóindulatába. Egyet kér még csak tőlük: azt, hogy *azt a háromodort, melyet vele szemben követnek, semmi körülmények közt ne követessék.* (Helyeslés, taps.) Ez a modor nem való férfiakhoz, nem önérvényes emberekhez.

Az ellenzék jelöltje akkor, midőn polgármesterségének 25-ik évfordulóját ünnepelte, Aradváros törvényhatósága nevében igen loyálisan, igen szépen nyilatkozott üdvözlő beszédében az ő működéséről. Nem hinné, hogy a mostani támadás Müller Károly tudtával és beleegyezésével történnék. Nem hinné, hogy Müller megengedné azt, miszerint az ő érdekében ilyen természetű támadás induljon meg ellene. Mindenki a saját modora szerint küzd. Ha szólót támogatja a szabadelvűpárt, támogassa továbbra is abban a tisztességes modorban, amint eddig tette. Ilyen háromodor után becses lesz reá a mandátum. Ha azt megkapja, soha sem fogja szem elől tévesztetni kötelességét a hazával és Araddal szemben. Kötelességét bárminek feláldozásával is, de mindenha hiven és becsületesen fogja teljesíteni. (Éljenzés, taps.)

(A 67-es párt.)

Kérésze Miksa dr. a következő, nagy tetszéssel fogadott felköszöntőt mondotta:

Háborus napokat élünk! Nem villognak ugyan a kardok tüdőklő napfényben, nem szól a trombita hangja és nem nyomja el a szót az ágyudőrej; de bevonult minden eszközével a választási küzdelem: már dobálják a jelszavak mérges nyilait, neki zudult a röpiratok áradata, harsognak a kortes-nóták és repülnek fel a magas zászlókra a tintás üvegek.

Ezen harci riadó és lárma közepette erjének, elvei igazságának büszke tudatában méltóságos nyugalommal veszi fel a küzdelmet a szabadelvűpárt! Nincs szüksége az ellenpártunk harci eszközeire!

34 éves multjára büszkén tekinthet vissza pártunk. Mert ezen idő alatt óriásit haladt az ország az államélet minden terén és mert a 67-es alap, a nemzeti létünk fenállására, megerősítésére szolgáló két államügy: a hadügy és külügy állandó közössége mellett, a szabadelvűpárt vezetése, ezen párt elveinek uralma alatt összes feltételeit bírja teljes függetlenségének, az ország felvirágzásának, a népakarat és egyenlőség diadalra jutásának.

Es ezért mindaddig, míg pártunk vezérférfiai magukat szabadelvűeknek vallják, míg kormányunk a törvényalkotás terén ezen elvektől el nem tér: nincs okunk aggódni és szívvel-lélekkel támogathatjuk e pártot és kormányát.

Nem ellenkezik a szabadelvűséggel, sőt a szabadelvűség követelménye, hogy minden osztályt, érdeket, csoportot meghallgassunk azon fentartással, hogy az óhajokból, a kérelmekből csak az teljesíthető, ami az összeségnek, az egész nemzetnek, az egész országnak üdvére válik.

Ugy vélem, hogyha az összeség külön érdekeket sért is, mint szent parancsot tűrnünk és viselnünk kell, mert „a haza mindenekelőtt.”

Miként a jó szüle kihallgatja egyenletlenkedő gyermekeit és azután igazságot tesz közöttük,

ugy a bölcs és jó kormány sem zárkozhatik el polgárai óhajai elől, de csak azt szabad tennie, amit az ország érdeke kíván és a mi igazságos.

Mi bizunk abban, hogy a mi szeretett képviselőjelöltünk, aki hivataloskodása hosszú ideje alatt mindig gyakorolta az igazságot, meghallgatta minden polgár panaszát és igazának helyet adott, a törvényhozás igazságosságát soha szem elől nem téveszti és a szabadelvűség zászlaját soha el nem hagyja, mert a szabadelvűség nem más, mint igazság mindeneknek.

Igazságot akarok én is tenni, midőn már most a tisztelet és hála elismerésével adózom pártunk azon lelkes tagjának, aki ezen küzdelemben a mi vezérünk, pártunk lankadatlan buzgalmu éltető lelke, kinek minden tényében, szavában és nevében is a győzelem reménye él: *Tedeschi* Viktorra emelem poharamat. Adja Isten, hogy soká friss egészségben lehessen előljárónk és hogy most és számtalanszor kiált-hassuk vele együtt a győzelem szavát: *Éljen Salacz Gyula, Arad város országgyűlési képviselője!*

(A szabadelvűség jegyében.)

Parocz Béla dr. volt a következő szónok. A párt végrehajtó bizottsága a mai összejövételre azzal a szerény titulussal hívott meg bennünket, hogy töltsünk el egy estét szeretet jelöltünknek és egymásnak baráti körében. Nagyon természetes azonban, hogy egy összejövétel, amelyen annyi egy politikai elvet valló ember van együtt, nem maradhat meg együtt, nem maradhat meg a barátságos mulatozás keretei között, hanem azon önkéntelenül is elvi manifesztációknak kell történniök. A pártnak mindazonáltal, különösen a Salacz Gyula személyét legujabban ért méltatlan, megtámadással szemben, meg van az a kötelessége, hogy a tisztelet jeléül meghajtsa zászlóját ősz vezére előtt azzal a jelszóval: A Te multadban van a biztosítéka ezután törekvéseidnek, multadból tanultuk megismerni elvedet; ezek az elvek lelkesítsenek bennünket az előttünk álló küzdelemben!

A szabadelvűség elvei azok, amelyek mindannyiunkat összetartanak. A nemzet akkor volt igazán nagy, amikor azt az igazi szabadelvűség hatotta át. 1848-ban újjászületni volt képes Magyarország az elvek hatalmától, a 60-as években ugyancsak az elvek uralma alatt élte parlamentáris életének aranykorát s legujabban is ezek az elvek tették oly hatalmasan nagyszerűvé az egyházpolitikai kérdések körül kifejtett parlamentári küzdelmet. Aradváros is annak köszöni boldogulását, hogy ezek az eszmék annak minden rendű és felekezeti osztályát egyesíteni tudták a város javára való munkálkodásban. Ebben a polgármester, a mostani képviselőjelöltünk adott irányt a polgárságnak, s elmondhatni, hogy ő ezeknek az elveknek évtizedeken át volt közöttünk lelkes előharcosa. A szabadelvűségnek akkor, amikor annyi oldalról jövő támadással kell szembeállania, szüksége van az ő kipróbált harcosaira. Salacz Gyula az igaz szabadelvűség régi bajnoka, éljen sokáig!

(Az igazi függetlenség.)

Abrai Lajos körülbelül ezeket mondotta: A függetlenség magasztos eszme, a mit nem elég ékes frázisokban hangoztatni, de meg kell azt peccsételni önfeláldozással is. A mi jelöltünk nem ismert más célt, mint feláldozni munkásságát, egész erejét és tehetségét a közügynek. Azok szolgálják igazán a függetlenséget, a kik minden idejüket a közjónak szentelik, mint ezt Salacz teszi. Adja Isten, hogy Arad minden polgárát áthassa az a tudat, az az érzés, hogy a mi jelöltünk olyan férfi, ki hosszú működé-

sével mutatja meg, mit tesz az, életét egyedül a közügynek áldozni. Ezzel a tudattal menjünk a választási küzdelmekbe s győzni, diadalmas-kodni fogunk! (Zajos éljenzés és helyeslés.)

(Taszt az Iparosság köréből.)

Komjáthy Zsigmond köztiszteltben álló lakatos-mester volt a következő szónok. *Megmondja őszintén, hogy ő a függetlenségi és 48-as párt tagja*, de mint ilyen, szívesen és kész örömmel csatlakozik azon zászló alá, melyre Salacz polgármester neve van felírva. (Hosszas éljenzés, taps.) A legnagyobb elismeréssel szól a polgármester fáradozásáról, buzgalmáról, melyet Arad lakossága érdekében kifejt.

— Volt a polgármester ural sokszor ügyesbajos dolgom — ugymond Komjáthy — s mindig csak azt tapasztaltam, hogy megbecsüli a tisztességes iparost, megbecsül, érdeme szerint méltat minden polgárt. Nem kívánok mást, mint azt, hogy ha az országgyűlés tagja lesz, tartson ki ott is az iparosok, kereskedők, polgárok érdeke mellett! (Leikes éljenzés, taps.)

Salacz Gyula: Ha valami meghatja, ha valami az ő érzelmeit közéről érinti: az azon elismerés, mely a polgárság részéről megnyilatkozik. Midőn visszatérek a multra, örömmel tapasztalja, hogy munkásságát nemcsak azok ismerik el, kik a város ügyeit közvetlenül intézik, de maga a polgárság is. Büszkén hivatkozik erre. Itt van Komjáthy, a ki politikai meggyőződése ellnére is megmondhatja, hogy kívánsága, óhaja mindig egy volt az övével: a város érdekeit előmozdítani s kivált az ipart, kereskedelmet támogatni. Ha nézeteik olykor ellenkeztek is, de szándéka tisztaságát, őszinteségét el nem tagadhatja tőle. A mit ma Komjáthy ünnepélyesen kijelentett, az iránt mély hálára van kötelezve. Azt kívánja, adjon isten Aradnak sok ilyen derék iparost és polgárt! (Hosszas éljenzés.)

A társas estélyen, mely lelkes hangulatban csaknem éjfélig tartott, a következők voltak jelen:

Salacz Gyula, Institoris Kálmán, Robitsek Ágoston dr., Szathmáry János, Vajda István dr., Neuman Adolf, Ring Géza, Boross Vida, Bing Vilmos, Pless Hermann, Domány József, Ábrai Lajos, Brück Gyula dr., Issekutz László dr., Hacker Mór, Bácskay Béla dr., Meszlényi Antal dr., Löwinger Miksa dr., Dániel Endre, Kohn S. N., Zádor Bertalan, Tedeschi Viktor, Mandl Vilmos dr., Glück Károly, Szathmáry Géza, Faragó István, Szalay Gyula (Budapest), Spiegl Adolf, Öry Aladár, Virágh Lajos, Nagy János, Deutsch Bernáth, Ring Béla dr., Madarász Antal, Csik János, Tabakovits Emil, Balázs Ferenc, Schauer Adám, Wallfisch Armin, Pozsgay Lajos dr., ifj. Nachtnebel Ödön, Parecz Béla dr., Steinhardt Mór dr., Daniel Dezső, Tolnai János dr., Simon Jenő, Probst Mihály, Herzl Bernát, Barkó Ferenc, Hasslinger Ferenc, Tisch Mór dr., Somló Armin dr., Zikó János, Weinberger János, Wechsler József, Persa Péter, Vass Géza, Kertész Miksa dr., Szalay Károly dr., Hoffmann Antal, Sztójka József, Fritz Zsigmond, Weinberger Ferenc, Komjáthy Zsigmond, Szeberényi János, Nagy Ottokár, Lészai Sándor, Moskovitz Izidor, Balcsó Antal stb.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

* A színtársulat köréből. A mai nappal letelek a színészek nyári szünidője. Holnap délelőtt társulati gyűlést tartanak, melyen Rubos művezető üdvözölni fogja a tagokat, s nyomban megkezdik a színpadi próbákat. Vasárnap Turán Annából és Koldusdiákból tartanak próbákat. Az ujonnan szerződött tagok közül Vidor Laura énekesnő és Girét Károly és Réti István a Koldusdiákban mutatkoznak be, míg Haidt Margit a Cirkuszéletben játszik először az aradi színpadon.

* A bor. A budapesti nemzeti színházban tegnap este játszották huszonötödöszer Gárdonyi Géza paraszt-színművét: A dor-t. A jubiláris

előadásra a színház egészen megtelt lelkes közönséggel, mely ki nem fogyott a tapsolásból. A felvonásvégeken a szerzőt is hívták, a ki vagy négyszer jelent meg a lámpák előtt. Előadás után a darab szereplői a színház többi tagjaival együtt Gárdonyi Géza tiszteletére közös vacsorát rendeztek, melyet a nemzeti színház udvarán, falusi milieuban tartottak meg.

* A budai színikör jövője. Széll Kálmán belügyminiszter Temesvár város tanácsához intézett leiratában jóváhagyta a törvényhatósági közgyűlés ama határozatát, mely szerint a „Ferencz József” városi színházat 1902 október 1-től Krecsányi Ignác színingazgatónak adta bérbe. A budai krisztinavárosi színikör nyári bérletére vonatkozólag pedig a miniszter oda nyilatkozott, hogy az ügyet tanulmányozás és határozathozatal végett átadta Köglerich István gróf intendánsnak.

* Az Aradmegyei Hirlap szerkesztésétől Méré Samu dr. borosjenői ügyvéd egyéb elfoglaltsága miatt visszalépett. A szerkesztést helyette Schwiegl Gyula vette át.

Harc a mandátumért.

(Választási mozgalmak.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, szeptember 27

Jelöltek Aradmegyében.

Aradon: Salacz Gyula szabadelvű; Müller Károly függetlenségi; Poór János Árpád szocialista.

Pécskán: Vásárhelyi László szabadelvű, Szalay Mihály dr. függetlenségi.

M.-Radnán: Vancsó Gyula dr. szabadelvű, Boku Széver szabadelvű.

Világoson: Zselénszki Róbert gróf szabadelvű; Edvi-Ilés László szabadelvű.

Szentannán: Wittmann János szabadelvűpárti; Rauchbauer Nándor szabadelvű; Izrael Jakab szocialista.

Kisjenőn: Bánhidny Antal br. szabadelvű; Lázár Zoárd dr. függetlenségi.

Borosjenőn: Solymossy Lajos br. szabadelvű; Petkovics István szabadelvű.

Jószáshelyen: Tagányi Sándor dr. szabadelvű; Szombati György dr. szabadelvű.

Gurahoncz. A jószáshelyi kerület szabadelvűpárti jelöltje, Tagányi Sándor dr., most járja be a kerület községeit s tart beszámolót, illetve programbeszédet. Ujból való megválasztását biztosra veszik.

Makó. D'Orsay Olivér gróf szabadelvű jelölt kijelentette, hogy ha megválasztják, hiven teljesíti a parlamentben kötelességét, de katonás nyíltsággal azt is megmondta, hogy személyes korteskedésre nem vállalkozik, mert ez nem fér össze egyéniségével; tehát sem programot nem mond, sem a választók között nem jelenik meg.

Hunyadmegyében egyhangu választásra csak két kerületben van kilátás. Az egyik a dévai, hol Barcsay Kálmán szabadelvű, a másik a dobrai, hol Lázár Árpád volt nemzeti párti képviselő a jelöltek. Heves küzdelem készül Szászvároson, ahol Nopcsa Elek báróval szemben Muntján Aurél román ügyvéd körül tekintélyes párt csoportosul. A két szabadelvű tábor csaknem egyenlő erejű s az eredmény előre láthatólag néhány szavazattöbbséggel fog Nopcsa javára eldőlni. Ugyancsak Muntján Aurél lépett föl Vajda-Hunyadon Szentkereszt György báróval szemben. Itt azonban a kilátásai jóval gyöngébbek. Körösbányán Hollaky Imre volt nemzeti pártival szemben Okolicsányi Géza fővárosi ügyvédet léptették föl kevés kilátással.

A hangulat Hátszegben a legizgatottabb, ahol a volt képviselő, Ponory Sándor ellenében Surányi Józsefet, a Pesti Napló főmunkatársát léptették föl, aki ott idegen lévén, az ellenfél hívei nagy agitációt fejtenek ki ellene. A legtekintélyesebb három községben meg sem hallgatták s ha a hatóság védelmükre nem siet, Surányiékát megkergetik. A verekedést így is alig lehetett elkerülni.

A fehértemplomi kerületben a nemzetiségi izgatás mind veszedelmesebb jelleget ölt. Az

agrár szabadelvű szerb Pescha Miklós párthívei most már a kormány ellen foglalnak állást a szerb kongresszus egybe nem hívása miatt s jelszó lett, hogy magyar ember nem képviselheti a nemzetiségi kerületet. Az izgatás most már nem a szakadelpárt és annak jelöltje, Szivák Imre ellen, hanem a magyar állam egysége és a nemzetiségi béke ellen irányul. Verekedések, büntető feljelentések egymást érik. Magának a jelöltnek szerb programjában a kérdés úgy van feltéve: „Mit szólnának Nagyikinda, Becskerek és Ujvidék, ha ti, szerbek, egy magyart küldenétek ismét képviselőtökül? Mindenesetre a hatóságok s főképp most már a kir. ügyesség figyelmére méltó e pánszerb mozgalom.

Budapest. A IX.—X. kerületi szabadelvű Springer-párt a Hock-párt által kifüggesztett falragaszokra még tegnap ugyancsak falragaszok utján a következőleg válaszolt:

„Polgártársak! A Hock-párt végrehajtó bizottsága plakátokat ragasztatott ki ma, melyekben az áll, hogy a volt Hindy-párt 3000 koronáért eladta magát a Springer-pártnak. Minden tisztességes embernek arcába szökik a vér, ha látja, hogy van párt, mely a választási küzdelemben a rágalomnak ily ocsmány fegyvereit használja. Az egész közlemény kortesfogásnak hitvány és mint rágalom csak szégyenére válik a Hoch-pártnak, mely használja. A Springer-párt és a volt Hindy-párt végrehajtó bizottsága.”

Szatmár. Hieronymi Károly ma délután tartotta meg a Kossuthkerti nagy kioszkban programbeszédét, a melyek igen nagy közönség hallgatott meg. A beszéd igen tetszett és Hieronymit a választók lelkesedéssel vették körül. Domahidy Sándor, a másik szabadelvű jelölt visszalépett s így Hieronymit bizonyára egyhangulag választják meg Szatmárt.

M.-Iklód. A nagyiklodi szabadelvűpárt tegnap itt népes értekezletet tartott, melyen egyhangulag nagy lelkesedéssel gróf Wass Bélát jelölték képviselőnek, a ki programbeszédét nagy tetszés mellett tartotta meg. Széll miniszterelnököt és Podmanitzky Frigyes bárót táviratilag üdvözölték.

Fiuméből jelentik a Magyar Táv. Irodának: Fiume legtekintélyesebb polgárai tegnap este választó-értekezletet tartottak, a melyen elhatározták, hogy Batthyány Lajos gróf volt kormányzóknak ajánlják fel a jelöltséget. E határozatról táviratban értesítették Széll Kálmán miniszterelnököt és a jelenleg Polgárdiban tartózkodó grótot. Az értekezleten, melyet az autonómpárt nesztora Domini gróf hívott össze, Grossich kórházi főorvos és Smoguina kamarai titkár méltatták Batthyány érdemeit. Az összes magyarok és a mérsékelt autonomisták, köztük Maylander podeszta is Batthyányhoz csatlakoznak. Nehány ember Zanella facér tanítót akarja felléptetni, a ki a villamos elleni tüntésekben részt vett.

A zirci kerületben Major Ferenc dr. néppárti és André Gyula szabadelvűpárti jelöltekkel szemben fellépett Ferency Árpád dr. Kossuthpárti programmal. A választáson erős küzdelem várható és valószínűleg pótválasztás lesz.

A szentendrei kerület szabadelvű pártjának megtartott értekezletén Lippa Péter volt képviselőt egyhangulag jelölték s ez alkalommal Széll Kálmán miniszterelnököt és Podmaniczky Frigyes táviratilag üdvözölték. Utóbbi a kerület pártelnökéhez Boross Pálhoz a következő táviratot intézte:

„Lippa Péter pártunk megbízható, hű és szeretett tagjának jelöltségét örvendetes tudomásul véve, üdvözlötök. Szívélyesen viszonozom. Podmanicky elnök.”

Jön a pestis.

(A hatóságok közönye.)

Arad, szeptember 27.

Tegnapelőtt Konstatinápolyból, tegnap Nápolyból, ma Rómából jön a híre annak, hogy Európa réme, a pestis, a ragályok közt még a koleránál is iszonyubb, közeledőben van. Van-nak sokan, a kik aggodalmukban annyira mennek, hogy már itt látják köztünk a fekete halál kísértetét. Nem hiszik, hogy a gyanus esetek, a melyek itt előfordultak, csakugyan nem voltak pestisesetek, csak a hatóság a közönség megnyugtására „tussolta” el a dolgot, kimondatván a szakértők által, hogy nincs ok az aggodalomra.

Ennyire nem megyünk az aggodalomban, de a gyanúsításban sem. Nemcsak azért, mert ezt a hatóságok oly bűnének tartanók, a melyet elég súlyosan nem lehetne büntetni, de azért is, mert azok a szakértők, a kik az eseteket megvizsgálták, minden gyanúsításnak fellette állnak és semmi szín alatt sem adnák oda nevüket egy olyan szédélgsre, a mely következményeiben kiszámíthatatlan és megmérhetlen horderejű volna. Ezek a férfiak nemcsak a közjó, hanem egyszersmind a tudomány szolgálatában állnak, a melyet meghamisítani nem lehet.

E szerint nem is hisszük, hogy humbug volna az, a mit akkor tettek közzé, a mikor a pestis-gyanus esetet megvizsgálták. De hisszük azt, hogy a veszedelem igenis felvonuló-félben van. Mindenfelől érkeznek hírek, hogy körülöttünk a fekete halál kísértete ütötte fel fejét. Mindenütt igyekeznek a rémületet, annak jelektőségét alászállítani, a mit ez a félelmes rém okoz.

De egyebet is tesznek ott, a hol megjelenik ez a veszedelem. Megtesznek mindent, hogy a veszedelmet a népekről elhárítsák, még ott is, ahol annak akár csak árnyéka is megjelenik. A legmesszebbmenő intézkedéseket léptetik életbe. Az utcákat, a csatornákat, a vásártereket, pályaudvarokat oly dezinficiálásnak vetik alá, amelyek a ragály terjedését és továbbharapozását lehetetlenné teszik. A pestis-gyanus vidékekről érkező szállítmányokat zár alá helyezik, vagy át nem bocsátják. Szóval: nem mulasztanak el semmit, a mi intézkedés ilyen válságos körülmények közt szükségessé válik.

Talán fölösleges hangsúlyoznunk, hogy ily körülmények között nem annyira a közönség megnyugtatója a főkérdés, mint a közönség hatályos megvédelmezése. Ez a legnagyobb feladata a közhatóságoknak, mert a megnyugtató csak kisebbrendű érdek.

Azonban, ha körülnézünk, hogy a mi közhatóságaink eddig mit tettek a veszedelem elhárítására, sajnálkozva kell konstatálnunk, hogy jóformán semmit, noha ennél vétkesebb mulasztást ugyancsak nem követhettek volna el. Semmiféle óvintézkedés nem történt. A ragály nyitott kapukat talál nálunk, ha be akar vonulni, csak egyszerűen be kell sétálnia. Legfőbb akkor, ha majd itt lesz, fognak közhatóságaink megijedni tőle és akkor kapkodnak ide-oda kétségbeesetten és próbálnak majd egyet-mást, ha későn lesz.

Pedig a ragályos betegségek történetéből tudhatnák, a mult idők eseményei elég bizonyosságot adnak róla, hogy az ilyen járványok, ha egyszer a világon szerteszét sporadikusan felmerülnek, el is terjednek és pedig egész bizonyossággal. Még most csakugyan szörványosan jár-kelel a világon a veszedelem. De a közlekedési viszonyok tökéletessége, a távolságoknak ugyszólván teljes megszűnése, a gyorsaság, a melylyel az érintkezés a különböző országok,

sőt világrészek közt történik, a veszedelem sebes haladását is valószínűvé teszi.

Nem kötelessége-e a kormánynak és a közhatóságoknak általában, hogy a közönség védelmében mindent elkövessenek, a mi a közegészségi intézkedések közül szükségessé válhatik.

Igaz (és ez minden körülmények közt megnyugtatóra szolgálhat), hogy a pestis-ragály, éppen úgy mint a kolera, sokat veszített az idők folyamán vehemens pusztító erejéből; hogy terjedése már nem olyan óriási, mint azelőtt. Hisz mikor először elterjedt 1347-ben, Európában egymagában huszonöt millió ember halt meg pestisben. Több, mint a mennyien az összes háborúkban elesetek. Most már ily borzalmasan nem pusztít a ragály.

De azért még mindig roppant nagy veszedelem marad a fekete halál réme és akár terjed nálunk, akár nem, a közegészségi intézkedések elmulasztása igen nagy vétség. Hisz ha a gondviselés kegyelme megóv bennünket tőle, akkor is szükségesek a messzemenő óvintézkedések.

Igy azonban, ha a gondviselés meg nem óvna bennünket, a közhatóságok intézkedései ugyan meg nem védelmeznék.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az Erzsébet Jótékony Asztaltársaság szombaton este a Mirtl-féle vendéglőben rendezetett értekezletet tart, melyre ez uton is meghívja a t. tagokat az elnökség.

Szivem.

(Bohózat 3 felvonásban. Irták: Bilhaud és Hennequin. A Vígyszínház mai premierje.)

Budapest, szeptember 27.

A színházi szezon az egész vonalon megindult. Minden színházban főpróbákat tartanak a Nemzeti Színházban már kettő is volt s a Vígyszínházban tegnap volt a második.

Az első a „Háló” Mocsárynak, az ujonnan felfedezett színműirónak a darabja kudarcot vallott és rögtön rá le is vették a műsorról. A „Szivem” pedig, a melyet ma mutatott be a lipótköruti színház, akkora sikert aratott, hogy egymásután 50 előadást jöszölnak a két rég ismert francia szerző bohózatának.

Nagy hír előzte meg. Párisi kritikuskok azt irták róla, hogy a legszellemesebb bohózatok egyike, a melyeket eddig Párisban összeirtak és bár a naturalisztikus, vagy inkább frivol színműveknek szinte kulminációját érte itt el Bilhaud és Hennequin, mégis mindvégig annyira finom, ötletes és humoros, hogy a párisi közönség valóssággal tódult az előadásra.

A párisiaknak igazuk van. Csillag Teréz ugyan egy mai intevjában szépti a szerzők intencióját s a szerepét, mégis azt tartjuk, hogy mind a kettő a legpeverzebb.

Maga a „problema” is, a melyet felvetnek benne, olyan, hogy csak a legemancipáltabb asszonyok vitatkozhatnak felette pirulás nélkül.

— Kell-e ismernie a férjnek az asszony udvarlóját, igen, vagy nem? — ez a kérdés.

Antoinette (Csillag) az ostoba, régiséggyűjtő Montureux (Balassa) elhanyagolt kis felesége, ugy tartja, hogy igenis hadd ismerje a férj az udvarlót.

Hát hogyan ismerkedjenek meg. A ravasz Antoinette gyorsan kisüti. Grisolles (Góth) a szerencsés udvarló hirdetését tesz közé, hogy régi értékes eladó vázája van, Antoinette figyelmezteti erre a férjét, a ki nagy örömben a feleségével együtt keresi fel (Grisollest. Megismerkednek tehát férj és udvarló és szorosbelső barátságot kötnek, oly bensőt, hogy szinte elválhatatlanokká lesznek.

No, ez ellen aztán annál alaposabb kifogása van Antoinettnak, mert a szerencsétlen udvarló minden találkáról lekésik.

— Vesszen össze az urammal! — parancsolja az asszony.

A megszorult udvarló el is követ aztán mindent, hogy megharagítsa a férjet, de hasztalanul. Montureux ur sokkal jámborabb és hálásabb, semhogy „legjobb” barátjával és földijével összevesszen.

Mégis a harmadik felvonásban összevesszenek. Grisolles eltöri Montureux legértékesebb vázáját és erre kitör a harag. Végre! — Hajh! Csakhogy már későn. Antoinette megunta az unalmat és a várakozást és újabb udvarlót keres és talál.

Sőt már a második jelszónál tartanak. Az első jelszó, ugyanis.

— Éljen Lengyelország!

Ez találkozást jelent a közuti megállónál.

A második jelszó:

— Éljen Lengyelország!

S ez a találka már — szarvakat jelent.

A harmadik felvonás pedig így végződik: Montureux a férj és Grisolles az első udvarló dominóznak, Antoinette pedig levelet irt és hangosan ismétli a két végszót:

— Éljen Lengyelország!

Harsogó kacagás között gördült le a függöny.

A darab lelke Csillag Teréz, a ki művészetének összes nüanszait beleviszi pompás szerepébe, a melynek lüktetésétől függ a darab, kitűnően játszanak Balassa, Góth és Tapolcay valamint kis szerepében is jó volt Gázi Mariska.

A bohózatot Molnár Ferenc fordította pompásan.

Német katonák fogadtatása Bécsben.

(A kelet-ázsiai német harcosok hazatérése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 27.

A compiégnéi orosz-francia ölekezésnek mintegy tüntetészerű hasonmása akar lenni az a szívélyes fogadtatás, melylyel a Kinából hazatért német katonákat Trieszben és Bécsben fogadták s ha amaz az orosz-francia szövetség rendületlenségét hirdeti, akkor ez a hármasszövetség szilárdságát enunciatja.

Megirtuk már, hogy a Kinából hazatért német katonák egy zászlóaljja, a német esászar egyenes parancsára és királyunk meghívására, Triesztnél kikötött, s két napig ott időzött. Az osztrák kikötővárosban a német katonákat lelkesen ünnepelték s onnét tegnap délután két külön vonaton Bécsbe indultak, hol 6 felsége szemlét fog tartani fölöttük mielőtt hazájukba utaznak.

Mint egy bécsi távirat jelenti, a kelet-ázsiai német zászlóalj ma érkezett Bécsbe. A pályaudvartól egész a Burgig katonáink állottak sorfalat. A bevonulást óriási közönség nézte végig. A vasutnál az érkezőket Üexküell-Gylenband bécsi hadtestparancsnok várta a bécsi tisztikar élén. A zene, míg a katonák kiszállottak, a „Heil dir im Siegerskranz”-ot játszotta.

A kiszállás után az érkezőket a hadtestparancsnok üdvözölte, majd a város nevében Lueger polgármester. A német zászlóalj nevében Förster őrnagy köszöntö meg a szíves fogadtatást s ezután bevonultak a Burgba.

A belső udvaron a német zászlóaljat királyunk porosz tábornoki egyenruhában fogadta, s végig nézte a főörségnél a zászló átadását. Ezután a katonák az Albrecht-kaszárnyába vo-

nultak. Holnap diszszemlét tart ő felsége, a mely után ünnepi lakoma lesz a poroszok tiszteletére.

A zászlóalj trieszti és bécsi fogadtatásáról a német lapok nagy elragadtatással emlékeznek meg.

A „Berliner Neueste Nachrichten“ a többek között így ír a látogatásról:

A kelet-ázsiai német zászlóalj az után az ünnepies fogadás után, a melyben a régi és mégis oly szép jövőjű trieszti kikötőben részvétel, Bécsbe utazott. Ferenc József császár és király ő felsége szombaton meg fogja nézni kínai harcosainkat. Ez az egyszerű katonai formákban végbemenő esemény ékesen szóló bizonyossága a két közép-európai birodalom között fennálló szövetség bensőségének. A hármasszövetség nemcsak mint a béke bástyája teljesített eléggé meg nem becsülhető missziót, hanem igazán szabadítóként működött, mert minél tovább állott fenn, annál inkább oszlatta el a háborútól való aggodalmat és annál több erőt állított a béke művének szolgálatába. Németországban és Ausztria-Magyarországban, de az egész világon is tudják, hogy a Habsburgok trónusán ülő tiszteletreméltó uralkodónak államférfiu bölcsessége és törhetetlen szövetségi hűsége a béke legerősebb támaszai közé tartozik. Németország tehát a messze távolból hazatérő fiait a dunamenti császárváros felé való utjokon azzal a benső kívánsággal kíséri, hogy Ferenc József császár és király ő felsége abban a katonai üdvözlésben, a melyet kínai harcosaink mint a német hadsereg képviselői székvárosában neki be fognak mutatni, újabb bizonyítékát lássa annak a tiszteletnek, a melyet császáruknak felséges szövetségűsége iránt Németországban éreznek.

TANUGY.

(—) Tulzsfolt iskola. Sok volt már a panasza az aradi népiskolák tulzsfoltossága miatt. Igyekeztek is ezen segíteni párhuzamos osztályok felállításával, de ez mind kevés volt. Az osztályok, különösen az alsók, oly annyira zsúfolva vannak, hogy közegészségügyi tekintetből is föltétlenül szükségesnek mutatkozik egy párhuzamos osztály felállítását, még pedig a Kossuth-utcai iskolában. Az első osztálynak eddig már 105 növendéke van, holott 80 a rendes és megengedett létszám. A beiratkozások, illetve felvételek pedig még most sem értek véget. Ugyanott a második osztálynak 80 növendéke van.

A szabadelvűpárt értekezlete.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 27.

Az aradi szabadelvűpárt nagy választmánya ma népes ülést tartott a Millennium külön termében, amelyen a végrehajtó-bizottság beszámolt eddigi működéséről.

Elnöklő Robitzek Ágost dr. üdvözli a párt nagy számban megjelent híveit és bejelenti, hogy a gyöngélkedő Tagányi István helyett ő vezeti a tanácskozást.

Első sorban jelentést tesz a végrehajtó-bizottság működéséről. Mióta a párt irodája megnyílt, a végrehajtó-bizottság permanenciában van s szakadatlanul működik. Az esténként tartott összejöveteleken megbeszélés tárgya volt minden intézkedés, melynek a választást meg kell előznie s számos intézkedés már foganatosítva van. Így pl. felhívást nyomattak, amelyet pártkülönbség nélkül minden választópolgár megkapott. Terjesztette továbbá a párt zászlóit, úgy, hogy ma már minden városrészben leng a Salacz Gyula nevével ékesített lobogó.

A végrehajtó-bizottság ezen kívül még a felvonulás egyes módozatait is megállapította. A felvonulás a Központi Szállótól történik, még pedig *zeneszó mellett*.

Kéri az értekezletet, vegye tudomásul a

végrehajtó-bizottság intézkedéseit s hogy ha valakinek indítványa volna, terjeszse elő.

Szathmáry János kiegészíti az elnöki előterjesztéseket. Bejelenti, hogy a végrehajtó-bizottság kijelölte a párt bizalmi férfait, azok helyetteseit, valamint a személyazonossági tanukat. Kéri továbbá, hogy a párt minden tagja igyekezzék a felvonulást mennél tömegesebbé és imponzássabbá tenni.

Tolnai János dr. beszélt ezután s összetartásra hívta fel a párt tagjait. Lelkükre kötötte, hogy az összetartásra különös szükség van, most, amidőn az ellenpárt oly erős agitációt fejt ki.

Avarfy Ferenc kéri, hogy a párt intézkedjék a külvárosi szavazók felvonulására nézve is. A külvároshól ez idén igen sok választót nyertünk s ezeknek összejövele, indulási pontja, nemkülönbén a belvárosi szavazókkal való találkozásának helye is fontos.

Robitzek elnök megnyugtatta fölszólalót, hogy a végrehajtó-bizottság figyelmét ez a körülmény sem fogja elkerülni.

Több fölszólalás nem lévén, elnök fölkéri a párt híveit, ne kiméljenek semmi fáradságot, hogy a párt zászlaját és jelöltjét diadalra juttassák.

Ezzel az értekezlet Salacz Gyula elnökével véget ért.

Sándor király

alkotmányos működése közben.

Arad, szeptember 27.

Sándor: Mivel úgy látom, hogy a legszelebb körökben népszerűtlenné válik minden eszmém, most már csak azért is ragaszkodom ötleteimhez, Lunyevicsa hadnagyot kinevezem trónörökösnek, azonfelül Jeruzsálem alkirályának.

Miniszterelnök: De fenség...

Sándor: Tisztelem mindenkinek a meggyőződését, de azt a vad szamarat, aki ellent mer mondani, egyszerűen lenyakaztatom. Halljátok további intézkedéseimet.

(Valamennyien egyhangú lelkesedéssel hallgatnak, a pénzügyminiszter a tárcája tartalmát vizsgálja, az igazságügyér a körmét piszkálja.)

Sándor: Kedves feleségemnek — zsvió! — van egy nagynénje és két keresztanyja, akik igen hasznos szolgálatokat tettek a hazai gyümölcsipar föllendítése körül.

Miniszterelnök (sugva): Kofák.

Sándor: Velük töltöm be az udvarhölgyi méltóságokat, a Szent Száva-rendet adományozom nekik.

Közoktatásügyi miniszter: A díj és a jellem elengedésével.

Miniszterelnök: Nem volna stilszerűbb a Takova-rend?

Sándor: Hallgass vadállat, mert kupán ütlek. Az öreganyád szellős filagóriájában szellemeskedjél. Ismétlem, hogy tisztelem mindenki meggyőződését, de az elccaszegülőt elküldöm a pirosi sáncok közé.

Mind: Oh, halljuk további bölcs intézkedéseidet.

Sándor: Tisztelt nőnek — zsvió! — van egy unokafivére, aki most végezte el a negyedik elemet. Derék, tette kész férfiu, akit a kultuszminiszteri államtitkári székbe szántam.

Kultuszminiszter: De fenség, az istenért...

Sándor (felragadja a kalamárist és feléje hajítja): Befogod azt a mosdatlan szádat már egyszer! Idősebb sógorom az éjjeli kávéházak föellenőre lesz táborszernagyi ranggal. Ilyen uniformist is kap.

Egy hang: Tovább óh te bölcs uralkodó.

Sándor: Tisztelt nőnek — zsvió! — van egy nagybátyja, kiérdemült fegyházigazgató. Őt bízom meg a kincstárnoki teendővel. Szeretett királynénk folytatólagos másik nagybátyja, a nisi gyorsvonat-derék fűtője pedig közlekedésügyi miniszter lesz. Nem gondolja kedves Butovics, hogy helyes ez a megoldás? Ön ugyanis nyugdíjba készül.

Draga Masin (aki jelen van): Saca lelkem, hát a mostoha mamára nem gondoltál?

Sándor: Igaz, megteesszük kínai anyacsászárnőnek. (Tüntetőleg távoznak és becsapják maguk után az ajtót.)

HIREK.

Értesítés.

Az aradvárosi szabadelvűpártnak

pártirodája

a Központi Szálló első emeleti 6. és 7. számú helyiségeiben megnyílt s egész nap rendelkezésére áll mindazoknak, a kik bárminemű fölvilágosítást, utbaigazítást óhajtanak.

Ugyanott a párt

végrehajtó bizottsága

ma és ezentúl naponta délutáni 6 óra-
kor ülést tart.

A pártelnökség.

A képviselőválasztás és az iskolák.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 27.

Budapestben a székesfőváros tanácsa elhatározta, hogy a jövő hét elején lezajló képviselő-választások alkalmából a főváros iskoláiban szerdán és csütörtökön nem lesz elbádás.

Ezt az intézkedést csak helyeselni lehet, mert míg egyrészt az utcákon hallható tüntetésszerű láрма, kiabálás zavarná az előadást, másrészt a gyermekek az iskolába menet és hazajövet a nagy tolongásban, az alkotmányos zürzavarban esetleges bal esetnek volnának kitéve.

Különösen fontos ez Budapestben, a hol az amugy is nagy és erős forgalmat a képviselő-választások ugyan csak veszedelmessé teszik.

Még eddig nem hallottunk semmit, hogy Aradon is hasonló intézkedéssel akarnák utját vágni az esetleges bal eseteknek. Aradon is nagy lesz a tolongás és zürzavar, a láрма és a zaj október 2-án.

Nemcsak a főtér lesz zajos és nemcsak a főbb utcákon vonulnak föl és le a választók, hanem csaknem mindenütt lesz egy-egy tanya, amely körül gyermekeknek nincs mit keresniök.

Nem volna tebát káros dolog, ha itt Aradon is megszívlelnék a székesfővárosi tanács jó példáját és a választás napján, október 2-án szabadságot adnának az iskolás fiataloknak. Ily módon a tanítók és tanárok is nyugodtan gyakorolhatnák alkotmányos jogaikat. A gyerekeket pedig nem kellene féltetniök a szülőknek.

Felhívjuk erre a dologra az illetékes fórum figyelmét.

— A választók figyelmébe. A szabadelvű párt végrehajtó-bizottsága kéri a párt összes híveit az Arad város t. választó

polgárait, hogy *szavassá lapjuk* kiváltása céljából jelentkezzenek vasárnapról kezdve a városházán, az emeleti tanácsteremben, nehogy a választás napján torlódás következék be és abból kifolyólag kellemetlenségek forduljanak elő.

— **Dessewffy püspök az idén nem bérma.** Dessewffy Sándor csanádegyházmegyei püspök levelet intézett ma Salacz Gyula polgármesterhez, melyben sajnálattal értesíti, hogy betegsége miatt az idén nem tarthatja meg bérmaútján Aradon és Aradmegyében, hanem annál biztosabbra veszi, hogy a tavasszal megteheti ezt. Salacz Gyula válaszában sajnálkozásának ad kifejezést, hogy a bérmaút ezuttal el fog maradni, s örömmel veszi tudomásul, hogy a püspök a jövő tavasszal mégis eljön Aradra.

— **A belügyminiszter és a választások.** Aradváros hatóságához leiratot intézett a belügyminiszter, melyben fölhívja, hogy a választásokat megelőző időben, valamint a választások alatt netalán előforduló rendezavarásokról vagy erőszakoskodásokról rendőri, vagy csendőri beavatkozásokról azonnal távirati jelentést tegyen. Ugy szintén jelentés teendő az esetleges karhatalom felhasználásáról, annak okairól és egyéb vele tartozó körülményekről.

— **Czolgoszt meg akarták linchelni.** Mikor Czolgosz Leót, a Mac Kinley gyilkosát, az ítélet kihirdetése után visszakísérték a börtönbe, egy pár lépést az utcán kellett végig mennie. Oriási népcsoport volt a börtön előtt. Mikor a gyilkost az utcára hozták, a tömeg rárohant és fegyveres örök köréből ki akarta ragadni. Az örök kétségbeesett védelmet fejtettek ki, s végre sikerült Czolgoszt az elkeseredett nép dühe elől betuszkolni a börtön ajtaján. A tolongásban néhány polgárnak sikerült közel férkőznie Czolgoszhoz s ezek aztán hatalmas ütéseket mértek a gyilkosra, úgy, hogy ez *több sebből vérzett.* Czolgosz kijelentette, hogy a gyilkosságot csak az özvegyre való tekintetből sajnálja.

— **Német-orosz barátkozás.** Abból az alkalmából, hogy a német császár ötezer rubelt osztott ki *Wyschtyhen* orosz falucskában, német lapok a következő kis történetet beszélnek el: 1815. november hó 4-én a Frigyes nevét viselő orosz gránátos-ezred Franciaországból jövet Berlint érintette. Másnap az összes berlini őrségeken orosz katonák állottak őrt. Ez a katonai különlegesség nagy feltűnést keltett. A legérdekesebb pedig az volt a dologban, hogy az őrséget pontban 12 órakor Vilmos német császár vezette I. Sándor orosz cár elé. Orosz szokás szerint gyalog menve a csapat jobb oldalán. A felvonulást óriási néptömeg nézte végig, a melynek végeztével így szólott a német császár környezetéhez:

— Először történik meg életemben, hogy gyalog masirozok egy csapat élén, de mentől öregebb lesz az ember, annál furcsább dolgokat ér meg.

— **Változások a klérusban.** Dessewffy Sándor megyés püspök Karács István battonyai segédlelkésszt, saját kérelmére, elbocsájtotta a csanádi egyházmegye kötelékéből és helyébe battonyai segédlelkésszé Lovács János szabad-ságot hitoktatót nevezte ki.

— **Tolsztoj.** A „Corriera della Sera” jelenti, hogy Tolsztoj Leó három leányával üdülés céljából Krimába érkezett, a hol Punin herceg nyaralójában vett lakást. Nevezett lap megjegyzi, hogy ezt a táviratot az orosz határig postán küldték, mert az orosz kormány megtiltotta, hogy Tolsztojról csak egy szót is táviratozzanak külföldre.

— **A nápolyi pestis.** Nápolyból táviratozzák, hogy a bakteorologiai vizsgálat kiderítette, hogy az előfordult megbetegedések *tenyleg pestis-esetek.* Ujabb gyanus megbetegedések azóta nem fordultak elő. *A szabad kikötőkön levő árukat mind elégetik,* a patkányokat pedig irtják.

— **A szüret.** Magyarád hegyközsége az általános szüret megkezdését október hó 7-ére tűzte ki. A szüretelést a helybeliek már október 3-án megkezdik. A szőlő annyira érett és oly kitérő termésű, hogy a tavalyinál sokkal jobb szüret ígérkezik *Apatelek-Mákrin* szintén 7-én kezdődik a szüret.

— **Forradalmi mozgalom Sarajevóban.** Sarajevóban az utca sarkokon cyrill forradalmi izgató proklamációt ragasztottak ki a falakra, a melyben a bizottság felhívja a szerbeket és mohamedánokat, hogy zavarják ki az idegeneket s ragadják az uralmat magukhoz. A rendőrség a felhívásokat eltávolította s keresi a tetteseket.

— **Egy aradi lélekkufár.** Van itt Aradon valami *Zechenmayer* Rudolf nevű artista, aki ezelőtt társulatával végigjárta Arad és a többi szomszédos megyéken. Később beteg lett és a társulat széteszolt. Maradt nála egy 16 éves lány, *Trasznik* Mária, akit ő és felesége vett gondjaiba. A szépen fejlődő leányt azonban a házaspár árucikknek tekintette s a bűn lejtőjére sodorta. A derék házaspár egy év óta a szerencsétlenné tett lány aljas keresményéből él. Az erkölcstelen életmód aztán beteggétette a fiatal leányt, aki a kórházba került. Itt tudta meg *Angel* István dr. rendőrkapitány, hogy fogadott szülei kényszerítették erre az életmódra. Maga elé citálta őket, mire azok be is vallották bűnüket. Megindította ellenük az eljárást. A leány pedig hálálkodik a kórház orvosainak, hogy megszabadították kintzótól.

— **Öt gyermek tűzhalála.** *Visnyón* Onderko Tamás házában tegnapelőtt tűz támadt, melynek öt gyermek esett áldozatul. A tűz úgy keletkezett, hogy a gyermekek a padláson titokban szivaroztak. Onderkonak a két kis fia, azonkívül még három más gyermek a lángokba veszttek.

— **Öngyilkos házaspár.** N.-Szebenben *Trutia* Pál 56 éves városi mérnököt és nejét ma reggel ágyukban halva találták. A mérnök és neje egy-egy pisztolylövéllel vetettek véget életüknek. *Trutia* már régóta rákbajban szenved s ezen gyógyíthatatlan betegsége készítette az öngyilkosságra. Neje férje halálát nem tudta tul élni s ő is öngyilkos lett.

— **Előkelő anarchisták.** Rómából írják, hogy ott tegnap letartóztatták *Nakaschidje* Viktor orosz herceget és nejét, kik mint veszedelmes nihilisták és anarchisták Olaszországból ki lettek utasítva és mégis visszatértek. *Nakaschidje* herceget 1887-ben az orosz cár elleni összeesküvésért halálra ítélték, de a büntetés elől megszökött s csak most sikerült elfogni őt.

— **Egy munkás merénylete.** *Békásról* írják nekünk, hogy ott tegnapelőtt *Lung* Lajos fűrészgári felügyelő felesége és két gyermeke a legborzasztóbb gyilkosságnak estek áldozatul. A gyilkosságot egy *Hritsa* Mojsze nevű oláh paraszt követte el, a ki a faipartelepen mint munkás volt alkalmazva, a honnan azonban *Lung* felügyelő, mivel lopáson érte, elbocsátotta. *Kritsa* elbocsátása óta többször megfordult a telepen s eleinte kérte a felügyelőt, hogy vegye vissza a munkába, minthogy ezt *Lung* megtagadta, *Kritsa* azzal fenyegette a felügyelőt, hogy agyonüti. Vasárnap délelőtt *Kritsa* elment *Lung*nak a lakására, s mivel ez nem volt otthon, a feleségének könyörgött, hogy szóljon érdekében a férjének. *Lung*né meg is tette *Kritsa* kívánságát, de eredmény-

telenül. Szerdán délután ismét megjelent. *Kritsa* *Lung* lakásán, ahol az asszonyt két kis gyermekével egyedül találta otthon. *Kritsa* azonnal megrohanta *Lung*né s egy *baltával leütötte.* Mialatt az asszony eszméletlenül hevert a földön, a gyilkos a két kis gyermekre is baltát emelt s mind a kettőnek a fejét ketté vágta. A véres esetet *Lung*né cseléde vette észre, aki urnőjét vérben, mellette pedig a két kis gyermeket halva találta a szobában. — Az esetről azonnal értesítették a felügyelőt, aki a munkásokkal üldözőbe vette a gyilkost, kit, mire a csendőrök megérkeztek, már el is fogtak.

— **Letépett lobogó.** A budapesti második kerületben nagy hullámokat ver a választási mozgalom s valóságos hadjárat indult meg a falragaszok ellen. Tegnap éjszaka a Darányipártnak a Zsigmond-utca 12—19. számú házak között kifeszített hatalmas lobogóját letépték és a sárba tiporták. A rendőrség *Zsirkovszky* Gyula cipész, *Atay* Lajos szabó és *Verner* Rezső esztergályos segéd személyében kinyomozta a tetteseket és megindította ellenük a kihágási eljárást.

— **Lueger nem párbajozik.** A Wiener Alg. Ztg jelentése szerint — mint Bécsből táviratozzák — *Ofenheim* Adolf lovag bécsi háztulajdonos két katonaiszttel kihívatta *Lueger* polgármestert, a ki egy köztük fenforgó vízjogi pörre vonatkozó nyilatkozatával megsértette. *Lueger visszautasította a kihívást* azzal a megokolással, hogy vallási elvei nem engedik a párbajozást és hogy nem engedi, hogy bárki is korlátozza polgármesteri minőségben való szabad véleménynyilvánítási jogát.

— **Az utolsó gyöngyházgomb.** A bécsi gyöngyházgomb-készítők tegnap népes gyűlést tartottak, melyen elpanaszolták, miszerint áruikat oly gyatrán fizetik, hogy nem érdemes azt gyártani. Kimondták ezért határozatilag, hogy az összes műhelyek beszüntetik az üzemet, s nem gyárának addig gyöngyházgombot, míg az árak nem javulnak, ebbe pedig egy pár év is beletelhetik, mert a kereskedésekben a készlet nagy.

— **Megbosszulta az apját.** Véres eset tartja izgalomban *Bresztovác* község lakosait. Két évvel ezelőtt történt, hogy *Richter* Márton odavaló lakost, a mikor egy este a korcsmából hazafelné ment, az utcán ismeretlen egyén lelőtte. Annak idején nagy erélylyel kutattak a tettes után s le is tartóztattak egy *Stephán* György nevű embert, a kiről a nép meg volt győződve, hogy ő a gyilkos, de kellő bizonysítók hiányában a bíróság szabadon bocsátotta. A gyilkosság idején *Richter*nek egy fia szolgált a katonaságnál, aki haza ment az apja temetésére s ott a nyitott sírnál megesküdtött, hogy megnyuzza az apja gyilkosát. A fiatal *Richter* e napokban szabadult ki a katonaságtól. Mindenki elfeledte már a szörnyű fogadást, csak *Richter* nem, akinek első dolga volt, hogy azt beváltsa. Szerdán este rálesett *Stephán*ra s egy fejszecsapással leütötte. *Stephán* eszméletét veszítve terült el a földön. Ekkor *Richter* bevonszolta a szőlők közé, hol a nyakát elvágta s azután a fejtől kezdve az egész hátáról lenyuzta a bőrt. Tegnap reggel akadtak rá a megnyuzott emberre s ekkor visszaemlékeztek a *Richter* fogadására. *Richter* eltűnt a faluból s valószínűnek tartják, hogy Szerbiába szökött.

— **Magyar határon elfogott román erdész.** Szegedről írják, hogy érdekes határsérsértési eset foglalkoztatja az ottani csendőrkerület parancsnokságát. Néhány nappal ezelőtt *Vodica* határszéli községben a csendőrök elfogtak egy *Pitriga* Konstantin nevű román erdészt, aki a magyar határon kóborolt. A csendőrök igazolásra szólították fel, mire azt adta elő, hogy a román határon falopáson ért egy magyar alattvalót s annak az üldözésére jött át a határon a magyar területre. A csendőrök nem érték be ezzel a magyarázattal, az erdészt közrefogták s bekísérték az orsovai főszolgabírói hivatalba,

honnét csak hosszabb utánjárásal, amelybe a román konzulátus is beleszólt, bocsátották szabadon. Az erdészek, ugylátszik, nem volt kedvére a kaland, mert a mikor visszatért Romániába, a belügyminiszternél panaszt emelt a csendőrök ellen. A belügyminiszter tegnap hosszú táviratban hívta föl a szegedi csendőrkerületi parancsnokságot, hogy ez erdész elfogatásának okáról kimerítő írásbeli jelentést tegyen. A csendőröket azonban baj nem érheti, mivel azok jogosan, a törvény rendelkezései értelmében jártak el. Erről a szegedi csendőrkerületi parancsnokság fölterjesztésben értesítette a minisztert.

— **A választási harc áldozata.** A váci választókerületben emberáldozata van a szenvedelmes harcnak. Galga-Györkön megtámadta Bobály János az ellenpárti Dudas Pál gazdát, a kit kalapáccsal agyonvert. Mivel senki sem látta küzdelmüket, a halottat a kocsitra fektette, hogy azt higgyék, hogy kocsit gázolta el Dudas. A csendőrség azonban kiderítette a gyilkosságot s elfogta Bobályt. Bekísérték Budapestre a pestvidéki törvényszék fogházába.

— **Uj honpolgárok.** Harassek Béla dr. orvos, Zbytek Károly géplakatos, özv. Mulligh Jánosné gyümölcskereskedőné, özv. Kors Józsefné háztulajdonosné és Trop Mózes látszerész ma délelőtt Halmos János budapesti polgármester előtt letették a magyar állampolgári esküt.

— **Gyilkos férj.** Sturmer Mihály 60 éves verscei lakos feleségét a múlt szombaton reggel a kapu melletti padláslyuk alatt, a hol a buzát szokták csigán felhuzni, halva találták. Sturmernét másnap eltemették. De már harmadnap a verscei királyi járásbírószék vezetőjéhez titkos följelentés érkezett, melyben el volt mondva, hogy Sturmernét saját férje s ennek szeretője ölte meg. A hulla boncolásánál csakugyan kiderült, hogy minden véletlen sérülés, vagy öngyilkossági eset ki van zárva, mert az orvosi látélet szerint a halált erős ütések okozták. A halott feje, oldala, valamint karja össze volt törve, a mi arra vall, hogy erősen küzdött valakivel. A gyilkost a férj személyében a csendőrség a boncolásnál letartóztatta s az ottani járásbírószéknek átadta. Az előzetes kihallgatásnál a gyilkos férj azzal védekezett, hogy felesége lefekvés előtt kiment az udvarra, hogy a majorságnak enni adjon, azonban többé nem tért vissza. Csak reggel háromnegyed 5 órakor találta meg nejét a kapu közelében halva. Szerinte vagy a padlásról esett le, vagy rablók ölték meg. Sturmer vasárnap este a fogház udvarán levő cellájában az ágy fölötti fogásra nadrágszíjával fölakasztotta magát, de a vele egy cellában lévő vizsgálati fogoly még idejekorán észrevette és a fogházor segítségével megmentették az öngyilkosjelöltet a haláltól.

— **A ki a feleségét követeli.** Erdekes és kissé pikáns izű eset történt tegnap este Kolozsvár egyik magánlakásán. A szóbanforgó helyen Konkurár Miklósné, mint szakácsné volt alkalmazva. Férje távollétében, annak tudta s beleegyezése nélkül állott be az asszony szolgálatába. A részeges Konkurár tegnap váratlanul hazaérkezett, s boldog családi létszékét üresen találta. A madár, az az felesége kiröpült belőle, mert egy cseppet sem találta a mindig borközi állapotban levő férfi oldala mellett olyan boldognak a hymen lánccal sulyosbitott s örökös nélkülözésekkel fűszerezett rabságot. A ura minden keresményét elitta, miért is az ő vállára neheztedek a háztartás gondjai és férje még így is cserben hagyta: másfél hónappal ezelőtt megszökött tőle. Tegnap aztán váratlanul hazaérkezett s a szomszédoktól megtudván neje hollétét, bünbánóan fölkereste az asszonyt. Ittas volt most is. Kísérleteivel, melyek házasságának intímabb részleteinek a feltárásából állottak s nem kis megbotránkozást okoztak a házbéliek között, fiaskót valott. Az asszony határozottan kijelentette, hogy nem hajlandó követni. Konkurár erre, miközben a

gazdától követelte vissza a feleségét, olyan botrányt rögtönzött, hogy a csendőrök asszisztenciáját kellett igénybe venni s még így is nehezen tudtak boldogulni vele. A feleségének mondott arcpirító kedveskedéseért közszemérem elleni kihágás miatt emelnek majd vádat ellene nem is számítva az asszony gazdája által magánlak megsértése miatt beadott vádat.

— **Megszökött ovadéksikkasztó.** A budapesti rendőrség egy furfangos kauciószédelgőt keres, aki szegény emberek keservesen szerzett pénzeit elsikkasztva megszökött. Spitzer Ferencz a szélhámos neve, 24 éves, volt kereskedősegéd. Rendes foglalkozását elhagyva ügynök lett. Ez a foglalkozás sem jövedelmezett Spitzernak eléggé és áttért a szélhámosság terére. A ke-repesi-ut 10. számú házban lakást bérelt és kifüggesztette a tábláját, amelyen aranyos betűkkel hirdette:

Spitzer Ferencz
bankbizományi irodája.

Azután a napilapokban közzétett egy apróhirdetést, amelyben irodaszolgákat keresett. Ajánlkozó volt bőven. Spitzer kiválogatta az ovadékképes embereket és 100—200 korona havifizetést ígérve, 9 embertől összesen 2480 korona ovadékokat szedett fel. Amikor azonban a 9 szolgát alkalmaznia kellett volna, nem tudott nekik munkát adni. Erre ezek pénzüket követelték vissza, de Spitzer nem tudott egy garast sem visszaadni a pénzből. Ekkor feljelentették a bankbizományos urat s a rendőrség július 31-én le is tartóztatta. Atkisérték az ügyészséghez, ahol, miután a panaszosok visszavonták a feljelentésüket, szabadon bocsátották. Ekkor megígérte Spitzer, hogy rendezi az ügyet. Ehelyett azonban szeptember hó 4-én megszökött. A rendőrségen most újból megtették a károsultak a feljelentést, s a szélhámost keresik a detektívek.

— **A Nyilassy Mátyás-siremlék bizottsága** vasárnap, d. e. 10 órakor dr. Mandl Vilmos ur ügyvédi irodájában ülést tart, melyre a bizottsági tagokat ezennel meghívom. Arad, 1901 szeptember 28. Rubos Árpád, jegyző.

— **A „tisztá” választás.** Egyik szőlősgazda, ki most nagyban készül a szüretre s onnan aligha tér vissza a választásokig, ezzel a szokatlan szó-lással bucsuzik a feleségétől:

— Anyjuk! Másodikára aztán lögyék ám tisztá ruha!

Az asszony szófogadáshoz lévén szokva, nem igen firtatja a dolgot, de azért mégis megkérdezi a gazdát:

— Aztán miről jó az, apjuk?

A gazda kihuzza deresedni kezdő bajuszát és büszkén világosítja fel a tudatlan asszonyt:

— Mert a jegyző urat mondta, hogy az idén tisztá választások lesznek!

— **Emberbőr-varrógép.** A párisi egyetem orvosi fakultása 1000 korona jutalmat szavazott meg egy orvosnak, aki egész ujjajta varrógépet talált föl. Az új géppel nem vázsnat vagy szövetet lehet varni, hanem — eleven emberbőrt. A sebészek, s különösen a párbajorvosok ezentul géppel — fogják varrni a páciensek bőrt.

— **A vakok oroszországban.** Az orosz cár birodalmában mint egy orosz lap írja kétszer annyi vak van, mint Európa bármely országában. A vakok száma 190.000, a mi a népség két ezred részének felel meg. Oka pedig az alsóbb néposztály tisztatlansága, részint pedig a hó, a mely szintén nagyon rongja a szemet.

— **Ki volt az első biciklista?** A legkülönbö-
nőbb, hogy erre a kérdésre egy — arkeológus felel. A régésznek pedig Hyginus, a nagy római író segített a kérdésre válaszolni. Hyginus, aki őre volt Augustus könyvtárának. A csillagászatról írott művében azt írja, hogy Triptolemus volt az első nem ugyan kerékpáros, mert csak egy keréken utazott, ha-

nem az első keréken járó, akkor, midőn Ceres istenasszony megparancsolta neki, hogy terjeszse el a földmívelést mindenütt a földön. — Hogy ezt könnyebben tehesse, adott neki az istennő egy kereket, hogy azon járjon. S így írja le a klasszikus kor történetek, hogy Triptolemus volt, qui primus hominum una rota dicitur usus ne cursu moranetur (a ki, mint mondják, először használt egy kereket, nehogy futása közben föltartassék.) A biciklisták Hubertusa tehát a vén Triptolemus, akinek öntudatlanul állított biciklista-emléket Hyginus mester.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszter a „Feltalálók országos szövete” alapszabályait jóváhagyta; továbbá a budapesti zsidókereskedők ipartársulata által kérelmezett alapszabály-módosításokra a kereskedelemügyi miniszter az engedélyt megadta.

— **Az eperjesi csizmadiaik céhe.** A régi céhek alapszabályai nemcsak irodalmi, de kulturtörténeti tekintetben érdekesek és fontosak. Az iparospolgárok szokásait, életmódját és társadalmi viszonyait ismerhejük meg belőlük. Myskovszky Viktor a *Felsőmagyarországban* közli az eperjesi csizmadiaik 1669-ből való alapszabályait. Ezek egy 60 centiméter hosszú és 44 centiméter széles pergament vastagságu papírra vannak elég kaligrafikus betűkkel írva. Az okmány három első szabálya ez:

Primus. Hogy az Mesterök közül a Dekanyválasztáskor, két Mester legyen a legények között, harmadik az Attyok ki lesz: Ezek a Mesterek válasszák a Dekant; ez Dekanság pedig minden Kántorban választás legyen: akkor minden Legény elsőben mindenik egy-egy meszel bor árut tegyen le, vagy mulat köztük, vagy nem.

Secundus. Ha az új esztendő napja eljő, akkor tartozunk az Attyuknak (Cechvater) tisztességes Ajándékkal. Az Attyok is tartozik a mellé egy tisztességes Edéssel, az mellé elég Borral, míg az Ebéd áll. A Mester Legényeknek annak felette, ha az mulatás közben lesznek az Attyok házában, fegyvert nem szabad oda vinni, az ki fegyvert oda viszen, annak hat font Viasz büntetése, s az aki háboruságot indított ott az Attyok házában, annak is hat font viasz. A mulatás közben tartozik egyik az Másiknak, mind kimenetelben, mind bejüvetelben egymást megkövetni és tisztességben tartani; mert aki ezt nem műveli, annak büntetése egy félfont Viasz lesz.

Tertius. Hogy az Mester Legények tisztességben tartsák az Urakat és Asszonyokat, még háza népének is tisztességgel tartozik. Az Ura is azonképen tartozik tisztességben tartani az Legényt az ő érdeme szerint. Azonképen étel ital dolgából meg ne szóllyá az ő Urat és Asszonyát, annak büntetése lesz három font viasz, az akit rajta érnek.

— **A minek nem szabad hiányozni a hölgyek piperaasztalán,** azon cikkre mind a legnagyobb választékban és feltűnő olcsó árak mellett beszerezhetők Porter Vilmos koronás áruházában Aradon, az Andrassy-téren, a Központi Szálloda épületében.

— **Utcasöprő urihölgy.** Csodálatos akaratőről és a komoly tanulmányozás tüneményes energiájáról tanuskodik egy angol írónőnek Ada Sparrownak elhatározása és viselkedése. Ada Sparrow London legalsóbb rétegeinek életmódját, erkölcsi világát és összes jellemző vonásait akarta közelről megismerni és ezért fölvetette magát az utcaseprők közé. Heteken át az utcaseprővel foglalkozó szegény nők ruházatának megfelelően kopottan és rongyosan öltözködött, velük együtt dolgozott, köztük élt nappal és éjjel. A komoly tanulmányozás alatt ideiglenes pályatársnői nagyon megszerették az előkelő gondolkodású urinót és csodálattá fokozódott iránta a tisztelet, mikor az utcaseprők gárdájából kivált és visszatért uri otthonába, ahol tapasztalatait most papírra teszi.

— **Gyorsírói fizetések.** Amint a német Gabelberger-féle gyorsírói szakközöny meséli, az észak-amerikai Egyesült-Államok nagyobb városainak előkelő üzleteiben alkalmazott gyorsírók rengeteg fizetést élveznek. A jelesebb írók fizetése gyakran nagyobb, mint a legmagasabb állású tisztviselőké. Egyik parlamentári vitaközlés alkalmával sikerült kimutatni többek közt azt is, hogy amíg átlag egy bíró két hó alatt 6, legfőlebb 7 ügyet intéz el, ha a mellé rendelt jegyző közönséges írással jegyez, addig

gyorsírói jegyzőkönyvlelételek mellett egy-egy bíró ugyanannyi idő alatt éppen kétszerannyi, vagyis 12, esetleg 15 ügyet képes elintézni. Ehhez képest a gyorsírói funkció megkésztetése a bíró munkabírását és így az amerikai felfogás szerint megérdemel legalább is annyi fizetést, amennyi a bírónak.

— Ujtás! *Honisch L. István* cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti académiai tag műtermében Szabadság-tér 16., (Dománypalota.) Telefon 358. Minden vásár- és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételtől is. Művészies és pontos kivitel szigorúan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— T. Üzletfeleink szives tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— Gazdátlan kutya. A kapitányi hivatalhoz ma egy feketeszőrű angol szettert hoztak, mely az utcán kóborolt. Tulajdonosa a rendőrségen átveheti.

SPORT.

+ Az aradi tornaegyesület kirándulása. Folyó hó 29-ikén azaz vasárnap tartja meg az „aradi tornaegyesület” első őszi társas kirándulását a kladovai völgybe. Indulás Aradról a reggeli vonattal 6 óra 35 perckor Gyorokra; innen a „Kecskés” hegycsúcsra fel. Itt a kirándulók megreggeliznek s ezután leereszkednek a völgybe, hol a délutáni játékkal fogják eltölteni. Reggeli- és ebédre való hideg ételt mindenki magával hozza. Este Paulisról vonattal hazaérkezés háromnegyed 9 órakor. A kirándulásban részt venni készülő tagok ezuton is felkérének, hogy ebbeli szándékukat ma este a tornacsarnokban bejelentésük, hol a kirándulásra vonatkozó egyéb dolgok is beszélés tárgyát képezik. *Az elnökség.*

A fogorvosok nagygyűlése.

— Az Aradi Közlöny telefon értesülése. —

Arad, szeptember 27.

A „Stomatológusok (fogorvosok) országos Egyesülete” ma tartotta évi közgyűlését és nagygyűlésének első napját Budapesten a kir. orvosegyesület üléstermében.

A népes közgyűlést *Arkövy József* dr. egyetemi tanár nagyobb beszéddel nyitotta meg délelőtt 9 órakor. Mindenekelőtt a hazai szakoktatásügyi viszonyokat fejtegette; vitatja annak előnyeit és hátrányait a külföldi, jelesen német, francia és angol viszonyokkal szemben.

A szakirodalmi működés terén fájdalommal konstatálja a hazai írók, tudományos szerzők indolentiáját és ezzel szemben felsorolja a külföldi irányu működését jelző egyes kiváló műveket és azok szerzőit; az „esprit de corps” fejezetében lelkes szavakban hívja fel a megjelenteket újabb taggyűjtésre.

A szakmában felmerült reformok között említést tesz végül azon fogorvosi alkalmaztatásokról, melyek értelmében Amerikában pl. a hadseregben ezredenként fogorvosi állásokat rendszeresítettek; Anglia szintén alkalmaz rendszeres fogorvosokat tengerészetében.

A titkári és pénztárosi jelentés tudomásul vétele után *Sándor* dr. pénztáros leköszönt állásáról. Miután a közgyűlés köszönetét fejezte ki működéséért, helyébe egyhangulag *Landgraf Lőrinc* dr.-t választotta meg.

A gondnok jelentésének tudomásul vétele után az indítványok következtek, melyek során a közgyűlés köszönetet szavazott az orvosegyesület elnökségének és az orvoskari dékánnak a helyiségek átengedéseért. Elnök indítványára ezután az egyesület 20 koronás tagdíját leszállították 12 koronára, egyszersmind eltörölték az eddig szokásban lévő 4 korona

beiratási díjat. Ezután reformálták az ügyészi állást, oly módon, hogy az ügyésznek évi 250 korona tiszteletdíjat szavaztak meg. Ezzel a közgyűlés zéget ért.

Egy félórás szünet után, 11 órakor kezdődött a nagygyűlés, a melyen szintén *Arkövy* professzor elnökolt.

Az előadások sorozatát ráthonyi *Reusz* Frigyes dr. ideg orvos, mint vendég, kezdte meg. Azon tünetekről tartott előadást, amelyeket idegbetegségek okoznak a szájüregben és arról, hogy mennyiben képesek száj- és fog megbetegedések idegbajokat okozni. Különösen behatóan tárgyalta a háromszlajú idegzsábák és fogbajok közötti összefüggést. Előadását számos odavágó betegségi esetek bemutatásával illusztrálta.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Becsületsértésért elítélt hírlapíró. *Pomási Mátyné*, a liceumi iskolaszolga felesége becsületsértésért feljelentette *Hunyár* Algernon hírlapírót. *Papp* Sándor dr. járásbíró előtt folyt le a tárgyalás ma délelőtt. *Hunyár* egy hírlapi nyilatkozatból kifolyólag felvilágosításért ment el Pomázinához. Pomáziné a megjelent hírlapíróval szemben oly sértően viselkedett, hogy ez felháborodásában arcul ütötte. A járásbíró *Hunyárt*, aki a tárgyaláson nem volt jelen, negyven korona pénzbírságra ítélte. — Az elítélt, kinek az ítéletet délután hirdették ki, belenyugodott az ítéletbe, csupán csak az indoklás azon részét felebbezte meg, a mely az arculütést „minden arra való ok nélkül történt”-nek minősíti. *Hunyár* felebbezésének szóbeli megindokolásában előadta, hogy a bíróságot annak konstatálására, vajjon egy előzetes sértés folytán van-e ok a retorzióra, illetve volt-e a konkrét esetben *Hunyárnak* oka vagy nem az inzultusra, nem tartja illetékesnek, mert ez végre is temperamentum és felfogás dolga. *Papp* bíró a felebbezést elfogadta és ennek folytán az iratok fölterjesztetnek a törvényszékhez.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

Aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudóstírójától —

Arad, szeptember 27.

A legjobb időnk van. Valóban ritkán van a gazdának oly megelégedésére az időjárás, mint most.

A tengeritörés befejezéshez közelg. A szántást, vetést akadály nélkül művelhetik, míg a szüretelőkre is jó melegen sűt a nap.

Az országutakra jó volna egy kis eső, mert a nagy szárazságtól sok a por.

Az üzlet menete még mindig silány. Behozatalunk kicsiny volt a gazdák sűrűs elfoglaltsága miatt.

A mai hetivásárra behozatal mintegy 1500 métermázsa buza és kevés mennyiségű egyéb gabnanem került forgalomba.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 7.00—7.10.
Buza közép minőségű 6.70—6.80.
O-Tengeri 4.60—4.70.
Csöves tengeri (dupla mázsa) 8.40.
Rozs 5.70—5.80.
Arpa 5.30—5.40.
Zab 5.60—5.70.
Az irányzat változatlan.

Vásári jelentés.

— Aradon, 1901. szept. 27-én tartott heti állatvásárról. —

Felhajtás igen gyenge, úgy a kereslet, mint a kínálat kicsiny, jobb minőségű állat alig hajtatott fel, aminek a most álló temesvári vásár az okozója.

Felhajtott 112 darab szarvasmarha és borju, 128 darab juh és 147 darab többnyire elcsigázott ló.

Sertésvásár az uralgó sertésvész miatt nem tartatott.

Arak a következők:

Szarvasmarha vásár: Szarvasmarha levágásra elsőrendű párja — koronáig. — Szarvasmarha levágásra másodrendű párja 340—420 koronáig. — Szarvasmarha hizlakai célra — koronáig. Igásókör párja 370—440 koronáig. Fejőstehén kis borjas 120—220 koron g. Szoposborju levágásra darabja 16—38 koronáig. — Rugottborju drbja 42—90 koronáig. Juh párja 22—28 koronáig. Bárány párja — korona — fillérig. Tehén levágásra — koronáig.

Lóvásár: Remondaló darabja — korona. Hintósó párja — koronáig. — Igásló elsőrendű párja — koronáig. — Igásló másodrendű párja 450—500 koronáig. Parasztló párja 250—340 koronáig. — Rossz ló (levágásra) párja — koronáig. — Elcsigázott ló drbja 22—34 koronáig. — Kincstári mustra ló drbja koronáig.

Sertésvásár: Hizott sertés klgria — fillérig. — Felhizott sertés klgria — fillérig. Süldősertés párja — koronáig. Pecsényemalacz drbja — fillérig. — Fiasokozza drbja — koronáig. — Paraszthizlalású sertés klgria — fillérig. — Három hónapos malacz párja — koronáig. Soványsertés párja — koronáig.

Baromfivásár: Hizottliba párja 10—12— koronáig. Soványliba párja 3.60—4.60 fillérig. Fiatalliba párja — koronáig. — Kappan párja 3.20—4.00 fillérig. — Idei csirke sütni való párja 1.50—2.20 fillérig. Idei csirke rántani való párja 70—90 fillérig. Gyöngycsirke párja — koronáig. — Rucza párja idei 1.80—3.60 fillérig. Pulyka párja — koronáig. Tojás 5 drb 20 fillér.

Halpiacz: Eleven hal klgria 2— fillérig. Vágott hal klgria 1.60 fillérig. — Jegelt halak klgria 80—1.10 fillérig. — Aprohalak klgria — fillérig. — Kecsege kilogrammja — fillérig.

A hetipiac fél 11 órakor kezdett oszolni.

— Az osztályorsjáték mai húzásán a következő főbb nyereményeket húzták ki:

10.000 koronát nyert: 56709.

5000 koronát nyertek: 20588 23834 26973 31361 44129 93948.

1000 koronát nyertek: 6618 10717 13471 21533 40981 41417 43634 45983 48339 60324 63473 63484 74888 76915 97648.

1000 koronát nyertek: 1786 3524 9158

12118 12458 12898 15071 16341 17868 21561

22860 30877 33698 33723 35663 38580 39562

40168 49699 52977 55144 55798 56628 58165

59094 63809 69823 61893 71498 72290 75395

78031 78186 84546 88516 89764 90234 90755

91544 92482 92588 94164 95876 96609 96492

97197 98547 99282 99482.

500 koronát nyertek: 2378 2988 3477 4081

8597 10854 11797 12785 12824 14212 15900

18296 19320 19531 20056 21057 23199 23833

24361 24476 24547 24808 34178 34274 35772

39184 40443 40502 41255 41910 46599 48254

49587 49706 49816 49916 50460 50975 50243

50268 51269 51455 51892 53534 53613 54833

55439 58545 58844 59048 60999 63166 63394

68701 71058 71506 71508 73148 74767 74929

75361 75623 76475 77453 79802 80499 80955

82956 86371 90624 91928 92274 93369 95215

96135 96555 96680 99370.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— Fizetéskeptelenség. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéskeptelenségekről tesz jelentést:

Gaszner Antal Bludens. — Tomay Alajos, szabó, Rimaszombat. — Wortmann Antal, O-Seivács. —

Halász Armin, divatáru kereskedő, Sátoralja-Ujhely. — Petroschitz Henrik, Gráz. — Muzik Antal, Kladno. — Léderer Mór, Bódenbach. — Timberg Róza, Biala.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, szeptember 27.

Magyar aranyáradék 40/0	118.00
Magyar koronajáradék 40/0	92.45
Magyar arany 41/20/0	121.75
Magyar ezüst 41/20/0	100.25
Magyar keleti vasut	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.—
Magyar italmegváltási kötvény	99.70
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyereményorsjegy kölcsön	175.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	143.—

Budapesti ár- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 27.

Déltőzsde. A buzakinálát kielégítő, a vételkedv jó. Kedvező irányzat mellett 38,000 métermázsza került forgalomba, 2 1/2 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonafélék bányadit. Időjárás szép.

Zárul 12 órákor:

Buza októberre	7.81—7.82
Buza 1902. áprillisa	8.25—8.26
Rozs októberre	6.76—6.77
Rozs 1902. áprillisa	7.02—7.03
Zab októberre	6.62—6.63
Zab 1902. áprillisa	7.01—7.02
Tengeri szeptemberre	—
Tengeri 1902. májusra	5.13—5.14

Zárul 5 órákor:

Buza októberre	7.77—7.78
Buza 1902. áprillisa	8.23—8.24
Rozs októberre	6.81—6.82
Rozs 1902. áprillisa	—
Zab októberre	6.63—6.64
Zab 1902. áprillisa	7.01—7.02
Tengeri szeptemberre	5.13—5.14
Tengeri 1902. májusra	—

Zárul 5 órákor: korona

Osztrák hitelrészvény	611.75
Magyar hitelrészvény	619.—
Lezárt bank részvény	409.—
Rima-Murányi vasúti részvény	417.50
Osztrák-magyar államvasúti részvény	615.25
Közuti vasút	552.—
Városi villamos vasút részvény	276.—

Szeszüzlet.

— Szeptember 27. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter o/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Szárított moslék: 12'80—13'— korona mmásanként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Szeptember 27. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 82—84 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 92—93 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 92—93 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 91—92 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon fe. fill. súlyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli súlyban 91—92. érig. Közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 90—91 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 90—91 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak súly szerint és pedig a szokásos levonások mellett, egy kilogramm súlyra fillérekben értendők. Sokaszerűleg a hizott sertések teljes (brutto) súlyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4/o vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élt) súlyát vétetik irányadónak.

Sertéslelészám. Szeptember hó 24. napján volt készlet 45,700 darab, szeptember 25. napján felhajtott 319 darab, szeptember 25. napján elszállított 420 darab, szeptember 26. napján maradt készletben 45,599 darab. Uziel: Csöndes.

NAPIREND.

Szeptember 28. Szombat. Róm. kath. naptár: Vencel. — Protestáns naptár: Vencel. — Izraelita naptár: Sukkoth, Satoros ünnep. — Görög-keleti naptár (szeptember 15.): Nikéta. — A nap két 5 óra 40 perckor, nyugszik 5 óra 27 perckor. — A hold két 5 óra 24 perckor, nyugszik 5 óra 47 perckor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órákor 766'5 milliméter, délután 2 órákor 766'3 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órákor C° + 12'4, délután 2 órákor C° + 21'1. — Szél iránya és ereje reggel 7 órákor K. 1, délután 2 órákor DK. 3. — Felhőzet reggel 7 órákor derült, délután 2 órákor felborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött távirat szerint a mai napra a következő időjárás várható: Bnyha, száraz.

A szabadelvűpárti Irodája Központi-Szálló 1-es emelet 6. és 7. számú helyiségében van. Ugyanott a végrehajtóbizottság naponta este 6 órákor ülést tart.

Szabadságáról emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-es emelet). Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kilósey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 1/2—12 1/2 óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 1/2—2 1/2 óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye-múzeum helyisége mellett ülés terem.

Szeptember 28. Az aradi kőműves segédmunkások önképző-szakszervezetének szüreti mulatsága (Vadember.)

Szeptember 29. A búr-asztaltársaság társas-estélye este 8 órákor (Földesi-vendéglő). — Az új-aradi kőműves-és ácspárosok zászlószentelési-ünnepélye. — Az aradi tornaegyesület kirándulása a kladovai völgybe.

Október 4. Aradváros közigazgatási-bizottságának rendes havi ülése.

Október 13. A II-ik kerületi fillér-asztaltársaság rendkívüli közgyűlése délután 2 órákor.

REGENY-CSARNOK.

A karvalyok vére.

— Regény két kötetben. —

Irtá: Theuriot André.

[6]

(Folytatás.)

Hajnaltól ez utóbbit egy lovászgyerek dala ébresztette föl, ki lovait az itatóhoz vezette. Kiugrott az ágyból, hamar fölöltözött, kizakasztott ládáiból, néhány vázlatot akasztott a falra Páris körhíekéről, melyeket a gyakorlatból kiszakasztott órák alatt festett. Bár lelkiismeretesen készült vizsgálaihoz, hogy atyjának akarát teljesítse, több hajlammal viseltetett a festészet, mint a törvénykönyv iránt s idejének és tehetségének javát kedvenc művészetének áldozá. Mikor elrendezkedett, még az egész ház aludt. Kikönyökölt az ablakon, s hosszú pillantással ivelte át a nyugodt és barátságos tájat, melyet annyi év óta oly jól ismert. A Charente tükre nyugodtan terül el a kert végében, majd árnyékban a diófák lombjai alatt, majd csillámlóva a kelő nap sugaraiban. A Reiffecbe vezető út melletti gabona földek hosszában felhangzott a fürjek egyhangú pity-palattya. Etienne boldognak érezte magát; letette vizsgáját, s benső elégtétellel gondolt arra, hogy most korlátlanul rendelkezhetik idejével; atyjának vagyona — mondá — megenyedi, hogy kedvenc hajlamaira adja magát, nem nyugozik le anyagi foglalkozások, s mikor a kényelmesen butorozott szobába derült napfény áradt be, mély örömet érzett kebelében.

A harangok együtt kongása eszébe jutatták, hogy vasárnap van, s azt ígérte anyjának, hogy elkíséri a nagy misére. Elvégző öltözködését, s mikor tizet ütött, karját nyujtá Mangarsnének. Mangarsné új ruhába volt öltözve, büszke volt szöke fürteire s fesztelen magatartása miatt még mindig fiatal arcára. Mikor a szt. Miklós-egyház komor és széles hajójába együtt beléptek, már az introitust énekeltek, s a templom tele volt. A térdepelő asszonyok könyvük mögött susogtak a mellettük elmenő Mangars fii után, s addig mutogattak rá szemmel, míg csak ez a család padjában el nem foglalta helyét.

Etienne minden vasárnap ott szokott ülni gyermekkorában a tölgyfa-pad mélyében, melynek korhadt fáját több nemzedék ruhája kente be. Ott halgatta a vecseryék álmatag zsoltár-énekét, melyet az orgona harsogó hangja versről versre megszakított; ott fogult el katekismusa fölött, aggodalmasan lesve a kikerdezés idejét. Mikor tizenegyedik évét betöltötte, lyceumba ment s azóta nagyon ritka időközben tért vissza a saint-clémentine-i katolikus kis egyháza. Mikor leült, jobbra-balra tekintett, s meglepetve látta, hogy tizenkét év óta kevés tárgy változott a templomban. Minden oly szabályszerűen ment, mint mikor ő iskolágyerek volt. Ugyanazon polgárok ültek le hajdani helyeikre, ugyanazon oszlop körül. A finom, kékes tönjénfűstön keresztül Etienne épen olyan csintalan, sötétharna nadrágu s rövid vörös felsőöltönyű ministráló-gyerekek arcát különböztet meg, mint valamikor.

Csak a kis lányok arca változott meg; a kiket ő ismert hajdan a hittani óra alatt, azok most komoly arcú nagy lányok voltak. Ott álltak anyjuk oldala mellett egyenes állásban, ki mért magatartással, szemeket imakönyvükre szögezve, honnan egy-egy titkos pillantást vetettek az új jövevényre. Etienne igyekezett őket fölismerni, s minden csinos arc viselőjének nevét szerette volna kitalálni. Mikor jól bele-mélyedt vizsgálódásaiba, szemek egy előtte teljesen ismeretlen arcon akadtak meg. Nem messze a korus rácsától egy alacsony széken fiatal leány tévedt, fejét kissé előrehajtva, mi finom metszetű nyakát, lenge termete hajlékonyságát látni engedé; cipőin széles szoknya

dudorodott, melynek szegélyét barna cipői óvatosan emelték föl alul.

Az imádkozó lány időről-időre fölemelte fejét, s ekkor Etienne látta halvány arcborít, fekete szemét és piros, feltajku száját. Ez ismeretlen arc Etiennet zavarba hozta. Volt benne valami őszinteség, erély és nyíltság, mely épen ellenkezője volt a saint-clémentine-i polgárlányok kimért arckifejezésének, de akárhogy kutatott is emlékei közt, nem emlékezett vissza e rokonszenves és fiatal arcra.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	6.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.56
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsúról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnág este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről szv. r.	8.68
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossebesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

IDEGENEK ARADON.

— Szeptember 27. —

Mádor szálloda. Heller Sándor szállodás Pécska. — Badi Laiosné vendéglősné Kisjenő. — Turcsáni Dezső pénzügyi biztos Kisjenő. — Stessel Lipót fűrészgári levelező M.-Szlatina. — Hirsch Miksa ügynök Budapest.

NYILTÉR.*

Ma szombaton, szept. hó 28-án
Veres Sándor
a m. kir. opera volt tagjának
dalostársulata
a Kass-féle vendéglő
éttermében
előadást tart.

Veres Sándor, opera énekes.
Veres Sándorné, opera énekesnő.
Perényi Irma, énekesnő.
Gabányi Etel, énekesnő.

„Kátsa-cigány“
ROLAND RÓBERT,
salon komikus és utánozhatlan hangszer-imitáló.

Keszete este 8 órákor. — Belépti-díj 1 korona.

Tisztelettel:

Veres Sándor,
igazgató.

81—1901. k. p. v. szám

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város választó kerületében az általános országgyűlési képviselő választásra határidőül 1901. évi október hó 2-ik napja kitűzetik.

A szavazásra a városház délnyugati földszinti sarokterme, és az északnyugati földszinti oldalterme lesz berendezve.

Az I-ső vagyis a délnyugati szavazatszedő helyiségben szavaznak a belvárosban összeírt választók.

A II-ik vagyis az északnyugati szavazatszedő helyiségben szavaznak a tanyákon és az Erzsébet, Sarkad, Gáj, Sága külvárosokban és az Újtelep és a Poltura városrészben összeírt választók.

A választási eljárás kezdetét veszi reggel 8 órakor.

A szavazás a választói igazoló lap előmutatása mellett nyilvánosan élő szóval történik.

Az igazoló lapok csak a személyesen jelentkező választóknak adatként ki és pedig: a belvárosi, az Erzsébet és Sarkad külvárosi és az Újtelep városrészi választóknak f. évi szeptember hó 29-ik napján d. e. 9-től 12 óráig, szeptember 30-ik és október 1-ső napjain d. e. 9-től 12-ig, d. u. 3-tól 5-óráig a városház emeleti tanácstermében.

A tanyai, Gáj, Sága külvárosi és Poltura városrészi választóknak ugyancsak a fentebbi napokon és időben a Gáj külvárosi rendőrkapitányi hivatal helyiségében.

A választás napján, azaz f. évi október 2-án az igazoló lapok a városház előtt felállított sátorban fognak a személyesen jelentkező választóknak kiadni.

Választási elnök és egyúttal I-ső szavazatszedő küldöttségi elnök: Simay István, jegyző: Dr. Rosenberg Miksa.

II-ik szavazatszedő küldöttségi elnök: Dr. Páris Lajos, jegyző: Tolnay János.

Választási helyettes elnök és egyúttal egyik szavazatszedő küldöttségi helyettes elnök dr. Stein-

hardt Mór, másik szavazatszedő küldöttségi helyettes elnök: Dr. Priegi István.

Helyettes jegyzők: Vannay János, és Dr. Velcsov Géza.

A szavazó helyiségekben csak a szavazatszedő küldöttség tagjai, a jelöltek bizalmi férfiai, a szavazók személyazonosságának ellenőrzésére hivatott hatósági közegek és az 1900. évi XV. t.-cz. 158. szakasza szerinti azonossági tanúk, a jegyzők mellé rendelt írások és a szavazásra beeresztett választók lehetnek jelen.

A választók felhivatnak, hogy az országgyűlési képviselőválasztás illetve a szavazatszedés gyorsabb menete végett az igazoló lapjaikat kiváltásuk s azt úgy a szavazatszedő helyiségekbe vezető kapubejáróknál, valamint a szavazatszedő helyiségekben felmutassák.

A választóknak a választásnál semminemű fegyverrel vagy bottal megjelenni nem szabad.

Kelt Arad sz. kir. város központi választmányának 1901. évi szeptember hó 24-ik napján tartott üléséből.

Institoris Kálmán, s. k.

központi választmányi helyettes elnök.

77807—901.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtok mezőgazdasági répa szeszgyáraiban előállított szeszből 1000 hectoliter contingens és 610 hectoliter contingensen kívüli finom szesz kerül eladásra.

Felhivatnak tehát a venni szándékozók, hogy egy (1) koronás bélyeggel és az ajánlott szesz árának 10%-át tevő bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat a mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtok igazgatóságához folyó évi október hó 14-én délelőtt 10 óráig terjesszék be.

Az eladást a és átvételre vonatkozó közelebbi feltételek a gazdasági főigazgatónál (földmivelésügyi miniszterium II. em. 80. sz. ajtó) és a mezőhegyesi ménésbirtok igazgatóságánál megtudhatók és kívánatra megküldetnek.

Kelt Budapesten, 1901. évi szeptember 14-én. 1294

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Eladó!**4 hold szőlő hely**

a világosi szőlőhegyen,

jó helyen fekvő, jutányos áron szabad kézből

eladó.

Értekezhetni Buda P. és társánál. 1290

2755—1901. pm.

Hirdetmény.

Ezennel közhirre teszem, hogy Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága legtöbb adót fizető tagjainak 1902. évre összeállított névjegyzéke f. évi szeptember 28-tól október 18-ig hivatalomban közszemlére kitétetik, ahol azt az érdekeltek megtekinthetik s az ez elleni fellebezéseiket ezen 15 napi határidő alatt hozzám benyújthatják.

Arad, 1901. évi szeptember hó 28.

Salacz,
kir. tanácsos,
polgármester.



Magy. kir. államvasutak.

126517—1901 szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1902 évi január hó 1-től egy esetleg további két évben évenként szükséges mintegy 4000 q csepü és 2500 q jutefonal szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az évenként egy koronás okmány bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1901. október 15-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak anyag- és leltár-beszerzési osztályánál benyújtandók vagy postán oda beküldendők. Ugyan ezen időpontig átadandók ugyanott a kötelező minőségi minták is.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag egy évi értékének 5%-a legkésőbb 1901. évi október 14-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 122291/96. sz. általános szállítási és a csepüre vonatkozó 40822/92. sz. valamint a jutefonlra vonatkozó 94683/92. sz. különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb részletes módozatok az ajánlati felhívásban foglaltatnak, mely az igazgatóság anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál valamint az üzletvezetőségeknél és a hazai kereskedelmi és iparkamaráknál betekinthető. Ezen ajánlati felhívás az ajánlatot tenni szándékozókknak a fentnevezett anyag és leltárbeszerzési szakosztály által ingyen adatik ki, vagy kívánságra postán megküldetik.

Budapest, 1901. szeptember hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

**Szenzációs találmány!**

Aki ékszereit, arany, ezüst vagy kinaezüst díszítárgyait mindig tisztán és új állapotban akarja tartani, használja az új találmányu és elsőrangú ékszer- és ezüstgyárosok által kipróbált és kitűnőnek talált tisztító szert

„RADIKÁLIS.”

Ezen tisztítószer higanymentes, kemikailag feloldott színezüst. Az arany és ezüsttárgyakat feltűnően szépre varázsolja, a kinaezüst tárgyakat pedig minden tisztításnál egy új ezüstréteggel látja el. — Miután kezelése nagyon egyszerű, legjobban ajánlható minden jó háziasszonynak, valamint vendéglős és kávéosoknak.

Egyedüli raktár Arad és Aradmegye részére:

GELLER I.

1162

ékszerész

Arad, Andrassy-tér 14.

Mintaüvegek 6 70 fillér és 1 kor.

Használjuk fel a kedvező alkalmat:

VARGA JÓZSEF

butor- és épület-asztalos üzlete

ARAD, Kápolna-utca 6. sz.

Kész butor eladás.

Tultermelés miatt minden elfogadható ár mellett ajánlom a n. é. közönségnek kitűnő minőségű

kész háló- és ebédlő-szoba butoraimat

és olyanokra megrendelést jutányos ár mellett készséggel elfogadok.

Építész és épített uraknak ajánlom kitűnő anyagból készült épület-asztalos munkáimat és parkettáimat. 1296

Pénzügyintézetek és ügyvéd uraknak ajánlok irodai berendezésekre.

Kereskedő uraknak rajz szerint jutányos ár mellett készítek portálokat és boltberendezéseket.

Jutányos árak!

Stylerü munkái

Pontos kiszámítás!

Az iskolaév kezdetével

ajánlok az iskolai ifjuságnak mindennemű füzeteket, író- és rajzszereket, rajzeszközöket stb. deg. nagyobb választékban.

Helyes kiszolgálás a legrendesebb árak mellett. 1105

BLOCH H.,
papirkereskedése
Arad, Andrassy-tér 18.

Városi és megyei telefon 387.

BRAUN N. A.

festék és kenderaktárak
ARADON,

József főherceg-ut 12. és Ferray-utca 7.

Ajani saját gyártmányu olajfesték- és fénymazakat s minden e szakmába vágó cikkekkel legjutányosabban.

Miután 1901. november hó 1-étől üzletemet

Boros Béni-térre, a Széchenyi gázmalommal szemben helyezem át, e miatt a raktáromon levő áruimat mindaddig mérsékeltbb árak mellett fogom elárusítani.

Pontos és szolid kiszolgálás!
A Braun N. A.-féle 752

Amerikai padlózománcz készítője.

Ezen padlófénymaz szagtalan, mosható és rögtön szárad. 1 kgr. 90 kr.

Vidéki rendelések postafordultával.

Makkoltatás

herczeg

Sulkowski József M.

főméltósága tulajdonát képező kisindiai erdőben 700 darab számos sertésre becsült

idei makkoltatás

haszonbérbe adatik.

Bővebb felvilágosítással szolgál a H. Sulkowski J. M. urad. felügyelősége Pankotán. Telefon szám 6. 1276

Ha hull a haja!

használjon

Kossuth-féle

haj-essentiát

(T. Capillorum)

biztos szer a hajhullás és fejkorpa ellen, kitűnő haj-ápoló szer.

Ára 4 korona.

Kapható a megváltóhoz címzett gyógyszer-tárban 916

M.-BADNAN.

Jó minőségű könnyen kezelhető

borsajtók eladó

míg a készlet tart 1184

Panker Viktor

épület és műlakatos üzletében Arad, Fázán-utca 6. sz. Továbbá elvállal minden ezen szakba vágó munkák kivételét, u. m.: Takaréktűzhelyek, sir- és folyosó kerítések, görredőnyök, szabadon álló vaslépcsők, szabadon álló csigalépcsők, kovácsolt vasból, vasajtók, vasablakok, ajtó és ablakvasalások bármely kivételben, jutányos ár, pontos kiszolgálás, szolid izléses munka.

Nedves falazásra vaskosarak napi-díj mellett bármikor kaphatók.



Gyakornokot,

ki a magyar és német nyelvet birja és szép írással rendelkezik, irodámban

alkalmazok.

Magyar- és német nyelven írt, kimerítő ajánlatokat kérek — bizonyítvány — másolatokkal.

Goldschmidt Mihály,

Aradon. 1297



Városi és megyei telefon 206.

Ifj. Haggemacher Henrik

Arad, Karolina-utca 7.

bedafek-kőbányai sörfőzde aradi sörfőzde-tára ajánlja

Dr. Telbisz János kir. ker. törv. hit. vegyész ur által elősmert legkellemesebb üdítő és tápláló

Góliát maláta-sörét

saját töltésű palozkjaiban.

Különösen mell- és gyomorbetegségek figyelmébe!

Dr. Telbisz János kir. ker. törv. hit. vegyész ur nyilatkozata:

„A Haggemacher-féle Góliát maláta-sört vegyvizsgálatom alapján főleg magas extract és maláta ozukor (maltase) tartalma következtében a legkitűnőbb maláta-sörök közé sorozom” 1080

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villanyos oszong-berendezési Intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. 665

„Szönyegűhá”
MEGNYILT.

„Szönyegűhá”
MEGNYILT.

„Szönyegűhá”
MEGNYILT.

„Szönyegűhá”
MEGNYILT.

„Szönyegűhá”
MEGNYILT.

Arad, Neuman-palota

„Hungária” kávéház mellett.